Ao. 1825.



No. 31.

Bataviasche Courant.

WOENSDAG, *den 3den Augustus* 1825.

Publikatien.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.,*

In RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen SALUT *! doen te weten.*

» Alzoo het Ons is gebleken dat aan het 4de » artikel van Onze publikatie van den 28sten » mei 1822 (staatsblad no. 24,) tot dus » verre eene verkeerde uitlegging is gege- » ven, welke met den geest en de bedoe- » ling van gemeide publikatie strijdig is;

» Zoo is het dat Wij bij resolutie heden » in Rade van Indie genomen, hebben » goedgevonden en verstaan:

Bij interpretatie van art. 4 van de publikatie van 28 mei 1822 (staatsblad no. 24) te verklaren, dat de poenaliteiten bij gemeld art. gesteld op het aanvoeren van verboden wapenen en buskruid, worden verstaan slechts toepasselijk te zijn op schepen en vaartuigen, die werkelijk op de reeden of binnen de havens der Nederlandsche bezittingen in Indië komen, met oogmerk om in gemelde artikelen handel te drijven, of die feitelijk betrapt worden op het verkoopen of invoeren van wapenen en buskruid op de kusten van gemelde bezittingen, maar geenszins op de zoodanige, welke zonder eenige strafwaardige daad, die kusten blotelijk aandoen tot verkenning of uit noddrang.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 26sten juli des jaars 1825.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,

BOUSQUET.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

In RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Salut! *doen te weten.*

Bij Onze publikatie van den 11den februari 1823 (staatsblad no. 7.) is door Ons, in den geest, en tot betere nakoming van art. 5 van het *reglement op de heffing der inkomende en uitgaande regten van den 28sten augustus 1818*, bepaald, » dat schepen onder Nederlandsche vlag » varende; en in Nederlandsch Indie te » huis behoorende, ofschoon van geene der » Nederlandsche Bezittingen in Indië ko- » mende, wanneer dezelve aan boord » hebben meer dan eene kist of baal, dan » wel 100 losse stukken *drooge*, of met een » pikel *weegbare* vreemde Europische, In- » dische, of Chinesche goederen (daar » onder niet begrepen de zoodanige, die » op certificaten van *Java* zijn uitgevoerd, » en van die oorspronkelijke certificaten » zijn verzeid) in geene andere haven van » *Java* en *Madura* zullen mogen binnen » varen, dan alleen te *Batavia*, op de » poenaliteiten verder daarbij gestatueerd."

Zijnde voorts bij interpretatie van bovenstaande bepalingen, nader bij Onze publikatie van den 1sten juli 1823 (staatsblad no. 26) verklaard:

1°. Dat onder de daarbij vermelde schepen, onder Nederlandsche vlag varende, en in Nederlandsch Indie te huis behoorende, niet zijn begrepen Inlandsche vaartuigen op de Inlandsche wijze getuigd, en door Inlanders gevoerd wordende;

2°. Dat door de daarbij vermelde vreemde Indische goederen, niet worden verstaan goederen, voortbrengselen zijnde van plaatsen, gelegen in den Oosterschen archipel, en behoorende onder het Nederlandsche gezag, of onder het gebied van Inlandsche Vorsten en Volkeren, met welke de Nederlandsche Regering in vriendschap is, *Siam* daar onder begrepen, maar alleen goederen voortkomende van bezittingen van vreemde mogendheden in Indie."

Dan alzoo bij eene ondervinding van bijna twee jaren, de bovenstaande bepalingen bevonden zijn, in de toepassing niet aan derzelver bedoeling te hebben beantwoord en dezelve daarenboven den handel in het algemeen verminderd en aan het belang van Onze eigene kustvaart nadeel toegebragt hebben;

Zoo is het dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, de voorschreven bepalingen, vervat in Onze Publikatien van den 11den februari en 1sten juli 1823, intetrekken en buiten effect te stellen, gelijk dezelve worden ingetrokken en buiten effect gesteld bij deze, met dien verstande echter, dat daar door geenszins van het reglement op de heffing der inkomende en uitgaande regten, van den 28sten augustus 1818, noch met de daarmede in verband staande bepalingen worde gederogeerd.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 26sten juli des jaars 1825.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,

BOUSQUET.

NOTIFICATIE.

De Algemeene Secretaris brengt bij deze, op last van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, ter kennis van het algemeen dat de Heer Raad van Indië *P. T. Chassé* de onderteekening der Gouvernements Promessen, op nieuw, op zich zal nemen, ter vervanging van den Heer Raad van Indië *R. D'Ozy*, welke deze werkzaamheid, gedurende de ongesteldheid van den Heer Raad *Chassé*, heeft vervuld.

Batavia, 27 *juli* 1825.

BOUSQUET.

Benoemingen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Tot kollecteur der inkomende en uitgaande regten en pakhuismeester te Pontianak, de geemploijeerde op het residentie-kantoor te Sambas, *H. N. Levijssohn.*

Tot buitengewoon mede eersten onderwijzer bij de lagere school van Weltevrede, de eerste onderwijzer bij de lagere school te Batavia, *H. van Kraayenoord*; en tot onderwijzer bij laatstgemelde school, de ondermeester *A. J. Thomas.*

KOLONIALE MARINE.

Tot luitenants der tweede klasse, de buitengewone luitenants der tweede klasse, *K. Schol, J. H. Carstens, J. B. Claesen, A. D. Timmerman, L. A. Boers, M. Langenberg Kool* en *J. W. Hugenholtz.*

Tot kadets, de buitengewone kadets, *J. C. T. Vieweg, P. C. L. Daane, A. P. H. R. Groskamp, W. A. van der Wouden, D. Deussen, K. Stolze* en *R. J. Ligtvoet.*

ONTSLAGEN.

De kollecteur der inkomende en uitgaande regten, en pakhuismeester te Pontianak, *W. Dumeke.*

GEPENSIONEERD.

De pakhuismeester en onder kollecteur der inkomende en uitgaande regten te Bantam, *F. H. Jacobsz,*

BATAVIA, den 2den Augustus.

Van *Djocjokarta* is de onaangename tijding ontvangen, dat de rust in die residentie op het onverwachts is gestoord.

Weinige dagen geleden was opgemerkt dat de Djocjokartasche Pangerang *Dipo Negoro*, (een der voogden van den nog zeer jongen Sultan van *Djocjokarta*,) eene menigte volks van zijne landen in zijnen *dalm* vereenigd had. Bij den resident ontboden om reden van deze handelwijze te geven, ontweek hij aanvankelijk, onder verschillende voorwendsels, aan deze uitnoodiging te voldoen, en toen eindelijk de resident op den 21sten julij het van zijnen pligt achtte hem voor zich te doen brengen, verzette de Pangerang zich met de zijnen, tegen de gewapende magt, en ontvlugtte, hebbende toen de Pangerang *Mankoe Boemie*, medevoogd des jongen Sultans, zich met *Dipo Negoro* vereenigd, en met denzelven eene lijn getrokken.

De beide oproerige Prinsen hebben vervolgens met hunnen aanhang de wijk genomen naar eene dessa op 7 palen afstands van *Djocjokarta*, alwaar zij op den 27sten door een detachement werden aangetast, doch zonder eenig ander gevolg dan dat de muitelingen zich verspreid hebben en zich hebben teruggetrokken overal waar de troepen zich vertoonden, die dan ook weder te *Djocjokarta* zijn binnen gerukt.

Zijne Excellentie de Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur, is op het ontvangen dezer berigten, onverwijld van wege de Hooge Regering naar *Samarang* gezonden, met uitgebreide magt tot het nemen van alle maatregelen, welke op de plaats zelve noodig en dienstig mogten geacht worden, om de onheilen welke uit deze omstandigheden kunnen geboren worden, te keer te gaan en voortekomen.

Wij vernemen dat Zijne Excellentie reeds den 29sten julij te *Samarang* is aangekomen, en den volgenden dag de reis heeft voortgezet naar *Soerakarta*, alwaar alles in rustigen staat is.

Detachementen troepen van de garnizoenen van *Weltevrede* en *Samarang* zijn dadelijk afgezonden, en die van laatstgenoemde plaats ook reeds te *Djocjokarta* aangekomen.

De troepen van Z. H. den Soesoehoenang, en van den kolonel Pangerang *Manko Negoro*, (vroeger den naam voerende van *Prang Wedono.*) doen met die van het Gouvernement dienst; en een detachement dier hulpbenden, hetwelk zich op den 27sten bevonden heeft in den aanval op de muitelingen, heeft zich bijzonder onderscheiden.

Op de hoofdplaats *Djocjokarta* was volgens de laatste berigten almede alles, naar gelang der omstandigheden in de omstreken, vrij rustig.

De *Ratoe Agong*, moeder des jongen Sultans, bevindt zich met Z. H. haren zoon in den *Kraton*, en in de beste verstandhouding met den resident. Ook de Pangerang *Pakoe Alam*, en de Rijksbestierder hebben zich getrouwelijk aan de zijde des Sultans en van het Gouvernement gehouden, zijnde de oproerige voogden slechts door weinige andere der Djocjokartasche Prinsen gevolgd.

Zoo als het zich liet vooruitzien is het aan *Djocjokarta* grenzend gedeelte der residentie *Kadoe* door de muitelingen overstroomd. Eene bende roovers gevallen, zijnde op de achterhoede van een detachement, hetwelk een transport geld van *Magelang* naar *Djocjokarta* convoijeerde, heeft hetzelve verstrooid, en verscheidene der veertig manschappen waaruit deze achterhoede bestond gedood; twee onder-officieren en elf manschappen echter, welke tot dezelve behoorden, zijn sedert, te regt gekomen.

Eene talrijke hoop muitelingen heeft zich sedert herhaaldelijk tot in de nabijheid van de geheel open liggende hoofdplaats *Magelang* gewaagd, maar is door het klein detachement inlandsche infanterie, aldaar gestationeerd, onder de bevelen van den kapitein *du Perron*, en ondersteund door het gering getal ambtenaren en burgers dier residentie, benevens door de inlandsche hoofden, aan wier spits zich de *Adiepattie* van *Magelang*, en de Tommongong van *Minoreh* bevinden, met verlies van verscheiden dooden, gekwetsten en gevangenen, teruggedreven.

De berigten deswege ingekomen getuigen zoo wel van de bedaarde en wel gekozene maatregelen van den kapitein *du Perron*, en van het goede voorbeeld, hetwelk hij aan het detachement gegeven heeft, als van den voortreffelijken geest, en den moed, waarmede niet alleen de militairen, maar ook de Europische ambtenaren en burgers, benevens de inlandsche hoofden en hunne volgelingen, bezield zijn, en de aanvallen der muitelingen zijn te keer gegaan.

Ook derwaarts is nader versterking van *Samarang* gezonden, zoodat men hopen mag dat dit punt voor de verwoesting, waarmede het door deze bende kwaadwilligen wordt bedreigd, zal kunnen beschermd worden.

Tot dus verre is nog geen berigt hoegenaamd bekomen omtrent de aanleiding of het voorwendsel tot dit gedrag der beide Pangerangs voogden. Daar zij in de bevelschriften, welke onder het volk verspreid worden, geene grieven aanhalen, en niet spreken in naam of ten behoeve van hunnen wettigen vorst, den jongen Sultan, en het bekend is dat *Dipo Negoro* in de laatste tijden, zich bij uitstek op zaken van den Godsdienst heeft toegelegd, zoude men genegen zijn hier een nieuw, en ongelukkiger wijs niet zeldzaam voorbeeld van geestdrijvenden waanzin aantetreffen, eene veronderstelling, welke zeer gesterkt wordt door de omstandigheid, dat de oproerlingen niet in overeenstemming handelen noch met den Rijksbestierder noch met de aanzienlijkste Prinsen van hun Hof, noch met Z. H. den Soesoehoenan of andere grooten van het Soerakartasche Hof.

Men mag hopen dat de eerste regtstreeksche berigten van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur dienaangaande licht zullen verspreiden.

Intusschen is op geene andere der aan de Vorstenlanden grenzende residentien, volgens de laatste berigten, eenige beweging bespeurd.

den 3den Augustus.

Wij vernemen, dat de kommissie ter inzameling van liefdegaven door geheel Nederlandsch Indië, ten behoeve der noodlijdenden bij den jongsten watersnood in Nederland, hare werkzaamheden voorspoedig voortzet, bedragende de inschrijvingen daartoe alleen op deze hoofdplaats bereids eene som van *f* 40,000, de welke zonder twijfel nog aanmerkelijk zal stijgen; zullende echter inmiddels voor deze som een wissel gekocht en onverwijld naar Nederland overgemaakt worden.

Ook is ons medegedeeld, dat op woensdag den 10den dezer, in de buiten kerk alhier, Godsdienst-oefening toepasselijk op die nootlottige ramp het Vaderland overkomen, zal gehouden worden en dat er bij die gelegenheid insgelijks ten behoeve der slagtoffers van dezelve zal gekollecteerd worden.

Wij zien ons ook thans in staat gesteld om aan onze lezers een meer omstandig verslag mede te deelen der rampen, die door den jongsten watersnood in ons Vaderland zijn veroorzaakt, voor zoo ver die in de Nederlandsche dagbladen, welke ons zijn ter hand gekomen, zijn beschreven. Veel, ja zeer vele plaatsen, die thans, door ons, niet zijn genoemd, zijn door de overstroomingen verwoest en derzelver bewoners tot de uiterste ellende gebragt; maar het zoude bijna onmogelijk zijn, om alles optetellen wat onze landslieden geleden hebben. Wij willen onzen lezers slechts eene algemeene schets geven van de ongehoorde verwoestingen door de stormen en den verschrikkelijken watervloed van den 3den en 4den februarij j. l., aangerigt, en daarbij tevens doen zien, hoe elk Nederlander zich als om strijd beijvert, zijne diep beklagenswaardige mede burgers te ondersteunen en te helpen. Elke regel der nieuwspapieren levert een bewijs op van den algemeen heerschenden geest van liefdadigheid. Men zie onder het artikel 's Gravenhage wat de inwoners van de Hoofdstad des Rijks voor hunne hulp behoevende mede menschen gedaan hebben; en niet minder was de geestdrift op andere plaatsen; zelfs op die, welke in het midden der tooneelen van verwoesting gelegen waren.

Zuid en Noord Holland.

AMSTERDAM, *den 7den februarij.* Extract uit eenen brief van Zaandam, van den 6den februarij.

» De schrikkelijke watersnood, welke alhier nog voortduurt, heeft zich niet bepaald tot Oostzaan, Landsmeer, Ilpendam, Buikloot enz., maar gisteren na den middag viel het hooge water, dat door de dijkbreuk bij Durgerdam was binnen gekomen, ook in deze gemeente ter oostzijde, met dat gevolg, dat ten vier ure reeds alle de bewoners der paden aan die zijde van Zaandam hunne woningen hadden verlaten en die genen, wier omstandigheden zulk eene spoedige verhuizing niet toelieten, zich op dat tijdstip door behulp van schuitjes lieten redden.

In deze laatste positie bevond zich eene vrouw, die acht dagen geleden bevallen was; deze zag ik (en God weet hoeveel zulke of in dergelijke omstandigheden zich bevindende menschen - en dan nog met eenen aanhoudenden noordwesten storm, en gedurigen hagel en sneeuw, zich een uur en menigmaal langer, hebben moeten doen varen) in een open schuitje; ten vijf ure stond het water, waarvan de Oostzaander polder overvloeide, in de Binnen-Zaan, en ook tegen 9 ure des avonds was reeds de westzijde dezer stad onbruikbaar, doordien het hooge water van de Binnen-Zaan, door de tuinen en onder de huizen door, den dijk of weg geheel verkolkte of onderlaagde, zoo dat zelfs voetgangers, op zoodanige verkolkte plaats tredende, er tot aan de knieën invielen, hetwelk veroorzaakte, dat men niet naar Koog, Zaandijk, Wormerveer, Wormer en Jisp konde komen, op alle welke plaatsen langen tijd de noodklokken werden geluid; zoo als zulks later ook gedaan werd op West-Zaan en Assendelft. Onmogelijk is het, te beschrijven, welken naren indruk, bij zulk eene gelegenheid, alles maakt: ten eerste het akelige weder, ten tweede eene onoverzienelijke uitgestrektheid water, ten derde de onmogelijkheid om dikwerf zijne beste vrienden te kunnen redden of eenigen bijstand te bieden, en eindelijk de vaste overtuiging, dat reeds vele ongelukkigen bij deze ramp het leven hebben ingeschoten.

Van de Westzijde van Zaandam stortte het water, dat de Zaan niet bergen konde, in den Westzaander-polder, zoo dat ook die polder thans, even als ter oostzijde, met eene komplete inundatie bedreigd wordt niet alleen, maar welke inundatie reeds een klein begin gemaakt heeft, en ook al komt het zoo ver niet (dan hetwelk bijna zeker is), zoo zijn toch verre de meeste bewoners, ook daar, verpligt, hunne woningen te houden door de onbruikbaarheid van den weg, terwijl de anderen, die vooraan wonen, hunne huizen niet verlaten kunnen, dan met door het water te waden.

Evenwel is, heden morgen ten acht ure,

het water, dat ons zoo zeer hindert, blijven stilstaan niet alleen, maar is zelfs aan de oostzijde twee à drie duim geminderd; hoe dit veroorzaakt wordt, begrijpt bijna niemand, dan men ondestelt, dat de doorbraak van eenige dijken daartoe aanleiding kan gegeven hebben.

Hoe dit ook zij, het lot der ongelukkigen is onberekenbaar: op de genoemde dorpen, waar allen landbouwers zijn, is men van alles beroofd. Hier te Zaandam, zijn beide de gereformeerde kerken vol vee gezet, waar tot nog toe wel weinig voeder wordt gegeven, maar evenwel het vee is daar droog, en dat is in zulke omstandigheden al veel. De schapen loopen alleen, voor zoo verre ook daronder het water geene slagtoffers heeft gemaakt, op den zeedijk, bestaande uit den dijk van hier naar Buiksloot en van hier naar Westzaan, welke beide veel geleden hebben, en niet dan door den meesten ijver en vlijt zijn behouden gebleven; echter zullen ook daaraan de kosten van herstel zeer groot zijn.

Later berigt. De tijdingen zijn al meer ongunstig. Reeds hebben wij gezegd, dat Oost-Zaandam geïnundeerd was; dit heeft zich uitgestrekt tot West-Zaandam, de Koog, Zaandijk en Wormerveer, en verder zouden daarna, volgens informatien, ook eenigzins geïnundeerd zijn de dorpen Westzanen, Crommenie, de Rijp, Graft, en alle de aangrenzende dorpen, uitwaterende in den Schermer boezem, zoodat het water stond voor Uitgeest. Ook heeft men tijding, dat de dijk van de Wijde Wormer bezweken is, welke tijding des te nadeeliger is, daar dit een uitgedroogd en uitgemalen meer is.

—Men verneemt, dat het aan schuiten ontbreekt, geschikt om de ongelukkigen en derzelver goederen te redden, inzonderheid naar den kant van Oostzanen. Hier ter stede is, behalve in het Heeren Logement, ook in de kazerne Oranje-Nassau en in het Aalmoezeniers Weeshuis, gereedheid tot berging der elk oogenblik aangebragt wordende landlieden gemaakt.

VLIELAND, *den 21sten februari.* In den avond en nacht van den 3den op den 4den dezer, werden de bewoners van Vlieland met den grootsten schrik bevangen. Op het oogenblik, dat de eb voleindigd was, en het water op het laagst moest staan, stond hetzelve nog bij en om den wal.

Naauwelijks was de vloed weder aan het opkomen, of men ontwaarde, bij eenen vreesselijk toenemenden storm uit het Westen, Noord Westen en somtijds ook uit het W. N. Westen, een' zoo onbegrijpelijk snellen vloed dat dadelijk de loodsen bedacht waren, om de loodsjollen hooger op te slepen, welken maatregel zij verpligt werden ten 6 ure te vernieuwen en de jollen tot bij en omtrent de huizingen aan de hooge Oostzijde van het dorp op te halen, alstoen nog niet denkende, dat ten 7 ure, dezelfde vaartuigen zouden moeten dienen, om in het dorp te varen tot redding van den evennaaste. Het was op dat tijdstip, dat op eenmaal de zee door alle gloppen, onder door de stekken, in het dorp indrong, met zulk een' geweldigen aanslag, dat niemand bij den anderen kon komen, zonder tot aan de knieen in het water te baden Verscheidene berigten van den toenemenden vloed bij den schout van Vlieland gebragt wordende, trachtte deze, ginds en herwaarts, door het water badende, raad en hulp toe te brengen. Intusschen trachtte de een voor de ander na, zich zelven te redden. Het zeewater steeg meer en meer aan de Zuidzijde in; alle de stekken werden uit elkander gerukt; de zwaarste boomen, palen en struiken werden uit den grond gerukt, de op het oostersche veld liggende balken van gestrande schepen werden vlot, en de aan het westelijk gedeelte van het eiland liggende 335 balken spoelden tot op 25 weg. Allerwege verhieven zich de klaagtoonen en het noodgeschrei, en, met de slapende kinderen op den arm, nam men toevlugt tot de bovenste verdiepingen, zonder te kunnen voorzien, wat het einde zoude zijn. O Welk een oogenblik! hij, die vader is, gevoele zulks. In sommige woningen stond twee, drie, ja vier voet water; dit met een' geweldigen aanslag toenemende, zag men planken, balken, turf, aardappelen, enz., ginds en herwaarts drijven. Alles vloog open: aan de noordzijde spoelde de zee tot 1½ voet achter in de tuinen en erven; het veen, slijk en wier van den horn spoelde in de huizen, aan de hooge zijde tegen het duin gelegen, alwaar, volgens het geheugenis der oudste lieden, nog nooit het zeewater gestaan had. Dit duurde tot des avonds ten 10 ure, toen men eerst, God zij gedankt, ontwaarde, dat de eb een' aanvang nam, zoo dat men, ten half twaalf ure des nachts, in staat geraakte, te zien, dat, aan de zuidzijde, huizen, tuinen, vruchtboomen geheel en al vernield waren en de grond derzelve met puin overladen was, dat alle erven verwoest waren, ja, helaas, meest alles zoodanig weggespoeld was, dat er weinig meer van te herkennen is. Van wallen beroofd zijnde liggen wij bij ieder springtij voor het inloopen van het zeewater bloot. Gelukkig, door de goedertierenheid van den Albestuurder, hoe groot de angst en het gevaar geweest zij, is er geen mensch omgekomen.

MONNIKKENDAM, *den 6den februari.* Niettegenstaande onze stad, door den jongsten watervloed, voor twee derde gedeelten nog onder water is, en honderden van menschen, door het overige een derde gedeelte dezer stad, gevoed, gekleed en geherbergd zijn, en zoo wel de stallen van partikulieren in het droogе gedeelte van de stad als de gereformeerde kerk, opgepropt is geweest met levend vee, en nog dagelijks zoo wel menschen als vee, door de ingezetenen in de stad zelve geheel worden onderhouden, zoo heeft echter de kollecte in deze gemeente voor de noodlijdenden in Noord Holland, die heden plaats gehad heeft, eene somme van ƒ 1373: 17½ opgebragt.

DORDRECHT, *den 7den februari.* De ontzettende vloed van laatstleden vrijdagavond heeft in hoogte de tot hiertoe hoogst bekende zeevloeden overtroffen, zelfs dien van het jaar 1776, welke dien van het jaar te voren nog eenige duimen in hoogte overtrof. Verschillend zijn, naar mate van ligging en andere omstandigheden, de opgaven van de hoogte, welke de vloed van den 4den dezer alhier bereikte; maar, volgens eene vrij naauwkeurige aanteekening van den vloed van het jaar 1776, gehouden binnen zeker huis, aan den rivierkant, nagenoeg in het middelpunt dezer stad gelegen, en waar we het vloedwater vrijen toegang had, maar de wind geenen bijzonderen invloed hebben kon, is de hoogste stand van het vloedwater, ll. vrijdag avond, geweest 4 rijnl. duimen boven den vloed van 1776; hetgeen ook vrij wel overeenkomt met de te Papendrecht genomen waarneming, volgens welke de vloed aldaar 4½ rijnl. duim boven den vloed van gezegd jaar zou zijn gestegen.

Het water is hier, bij dien verschrikkelijken vloed, buitendijks, in de huizen, op verschillende punten, tot eene verbazelijke hoogte gestegen, aan sommige plaatsen tot 10 en meer voeten hoog; en, over de voorstraat, de dijk dezer stad, is het een tijd lang meest overal, en hier en daar, met een verval van meer dan een voet, overgestort en in de achterstad gestroomd. Ook op den Noordendijk is het, op twee plaatsen van belang, den dijk overgeloopen; terwijl het een oogenblik ook veeg gestaan heeft met de sluizen, vooral aan de Spuihaven. De schaden, aan koopmansgoederen en levensmiddelen, zijn hier vrij aanmerkelijk; echter niet van dat groote belang als in het naburig Rotterdam, waar zeer zware verliezen geleden worden.

Op het naburig Zwijndrecht heeft men oogenblikken van groot gevaar gehad, en is het water hier en daar tot zelfs over de kistingen heen gestort, terwijl ook, op een paar plaatsen, de dijk zwaar geleden heeft. In het algemeen hebben de dijken in dezen geheelen omtrek zeer veel door afslag geleden.

Wat verder van ons af, is de zoogenaamde plaat de 10 gemeten, een eiland van nagenoeg 600 bunders, geheel met zeewater geïnundeerd, en aldaar zijn, bovendien, ook vele granen in de schuren verloren gegaan. Ook is een voorpolder van Zuidland, van ongeveer 200 bunders, ingebroken en geheel met zeewater overstroomd; en dit moet, verder naar den zeekant, nog met vele andere belangrijke polders, hetzelfde geval zijn.

SLIEDRECHT, *den 6den februari.* Ook alhier was eergisteren de stand des waters buitengewoon Geen der personen, welke den ouderdom van tachtig jaren bereikt hebben, herinnert zich met klaar water zulk eene hoogte.

Op onderscheidene plaatsen liep het water aan het beneden einde des dorps over den dijk, zag men zich tot kisting genoodzaakt, stroomde het over den vloer in de huizen, welke te zeer in de laagte van de binnenglooijing des dijks gebouwd staan, en klom het water tot op ruim een palm en vijf duim op het voetpad en het wagenspoor. Groot is de schade, welke men geleden heeft. De meeste goederen tot rijs-en waterwerken waren vervaardigd, doordien het zachte des weders zeer veel tot de getrouwe waarneming in den arbeid des dagiooners had toegebragt, en alzoo in vele griendpolders de materialen geschelfd of gedeeltelijk naar huis gebragt waren. Die goederen, op de verschillende hooge ondervoeten voor de deuren der eigenaren, meende men of in genoegzame veiligheid te zijn, om dezelve niet te verplaatsen, of men voede dezelve voor het volgende getijde een weinig opwaarts. De snelle opgang des waters, bij het invallen van den avond, verwittigde echter, bij elken duim rijzing, ook ieder eigenaar, het verlies, hetwelk hem stond te wachten. Rijs, latten, palen, struiken, hoepels, band, fraaije en op de maat gezaagde en gekloofde winterblokjes, riet, enz., het begon allengskens te wiegen, te ligten, te rijzen, te tuimelen, en, bij het vallen des waters, voerde de intrekkende of zoogenaamde haalgolf het weg, en de eigenaars moesten zich de schade hunner voor de deur en gedeeltelijk ter afscheping gereed liggende goederen getroosten.

ROTTERDAM, *den 7den februari.* Bij den vloed, dien wij hier vrijdag namiddag gehad hebben, is het water nog hooger gestegen dan bij dien van den vorigen nacht, daar ten vijf ure de stand van hetzelve 349 duim 2 strepen nederl., of 11 voet ¼ duim boven het rotten-peil was. Het water stond zoo hoog, dat het op verscheiden plaatsen over de dijken liep, doch door kistingen werd het overal dadelijk gestuit en de binnenpolders dus voor overlast van buitenwater beveiligd. Alleraanzienlijkst is de schade geweest, welke alom in de pakhuizen der buitenstad is geleden, daar het water zelfs in velen derzelver gedrongen is, wier hoogere ligging, volgens alle oude berekeningen, hen voor dat gevaar scheen te moeten beveiligen. Vele koopmans-goederen, inzonderheid eene groote menigte tabak, zijn geheel of grootendeels door het water bedorven. De publieke werken, gebouwen en sluizen hebben daarentegen gelukkig niets geleden, en dus is, onder den zegen der Voorzienigheid, door het ijverig aanbrengen van gepaste hulp, deze stad voor zware rampen behouden gebleven.

—Van St. Maartensdijk, op het eiland Tholen, schrijft men, dat de hooge vloed van vrijdag namiddag zeer noodlottig voor dat eiland is geweest, en alle de zeedijken, die in het gezigt waren, overstroomd zijn. Alle de polders zijn geïnundeerd. Van een' hoogen zolder te zien, schenen alle zeedijken onder het water bedolven en konde men vele dijkbreuken ontdekken.

'S GRAVENHAGE, *den 21sten februari.* In een' partikulieren brief uit Amsterdam wordt het volgende gemeld: » In onze courant zult gij de opbrengst de kollecte hier ter stede gevonden hebben, welke de aanzienlijke som van *honderd achttien duizend drie honderd acht en negentig gulden, en negentig cents* heeft bedragen; waarlijk eene aanmerkelijke som, wanneer men er bij rekent, wat bevorens gegeven was, wat afzonderlijk hier en daar ter hand gesteld is, wat men aan kleederen en eetwaren heeft zaamgebragt, wat men nog voor de algemeene kollecte voorbehoudt en wat zoo vele bijzondere commissien naar andere geteisterde provincien overmaken. Het was een eigen en aandoenlijk schouwspel den rondgang der inzamelaars te zien. Op de aanzienlijkste grachten zag men niet alleen het geld men volle zakken in die der kollectanten uitstorten, maar de kinderen van den huize, knechts en meiden drongen zich naar buiten, om ook hunne gift bij die hunner ouders of meesters te voegen. In de mindere buurten zijn mede, naar evenredigheid, of liever buiten evenredigheid, groote sommen gekollecteerd, en, bij de lediging der kollecte-zakken uit die wijken, zijn zilveren horologien, zilveren snuif-en andere doozen, nevens een groot aantal gouden ringen en soortgelijke kleinodien gevonden; tot een blijk, dat, die geen geld had, zijnen tooi niet spaarde. Arme lieden, die bij de komst der kollectanten van huis waren, zijn nog 's middags hunne we-

nige stuivers aan het huiszittenhuis komen brengen. Kortom, de geheele burgerij heeft zich op eene wijze onderscheiden, die haar eer doet.»

Vriesland.

LEEUWARDEN, *den 8sten februari.* Zie hier eenige berigten der verwoestingen, welke de stormen en watervloed van den 4den en 5den dezer ook in deze provincie hebben aangerigt.

In den morgen van den 4den dezer, is de zeedijk van den ouden Bildtpolder, aan het oostelijk gedeelte, doorgebroken, en daardoor de geheele polder geïnundeerd geworden, terwijl de gebouwen in dien omtrek bijna alle door menschen en have zijn verlaten; in den avond van dien dag, is, in den nieuwen Bildtdijk, een gat gescheurd, waardoor ook het nieuwe Bildt is overstroomd geworden.

Op de nieuwe Bildtzijl is men geslaagd, het water te keeren, door het omhalen van twee huizen, met welker puin de sluis gevuld is.

Ook de Holwerder-westerpolder-zeedijk is doorgebroken en de geheele polder geïnundeerd.

De Engwierumerpolder, alsmede de Ganzepolle, bij Ezumazijl, zijn insgelijks ondergeloopen.

Bij Munnekezijl, is de zeedijk op onderscheidene plaatsen bezweken, en hierdoor het omliggend land overstroomd.

Benoorden de stad Harlingen, bij Roptazijl, zijn de verwoestingen aan de zeeweeringen groot; echter is men aldaar geslaagd, eene doorbraak te voorkomen.

Van Roptazijl tot aan Dijkshoek is het gevaar niet minder dreigende geweest; doch door het aanwenden van alle mogelijke behoedmiddelen de dijkbraak ontkomen.

De berigten van Workum en diens omstreken zijn mede allertreurigst: tusschen die stad en Hindelopen heeft eene groote doorbraak in den zeedijk plaats gehad, waardoor het gansche Workumer Nieuwland is overstroomd geworden; voorts is er eene zeer aanmerkelijke doorbraak gekomen in den Ouden- of Slaperdijk aldaar, waardoor de passagie naar Hindelopen en Hemelumer Oldephaert is afgesneden.

Van het eiland Terschelling zijn de berigten niet minder bedroevend.

Gisteren avond ontvangene berigten van de Lemmer, melden, dat er, een half uur beoosten dezelve, eene zware dijkbreuk had plaats gehad, zoo ook in de nabijheid van Tacozijl, alwaar de toestand allerbedroevenst was.

Te Steenwijk zijn de lijken van twee vrouwen en een kind komen aandrijven, en voor de poort dier stad ligt een aantal dood vee, hetwelk aldaar is komen aanspoelen; in de stad zelve had men gisteren nog geen hinder van het water, voor hetwelk zij door haar bolwerk en gemis van waterpoorten beveiligd is. Te Kallenkoot, bij Steenwijk, ligt het vee dood op de stallen. Het beurtschip van Steenwijk op Amsterdam, en het vaartuig van zekeren schipper *Karsten*, waren te Steenwijk aangekomen, met gevlugte menschen en geborgene goederen beladen. Achter het Steenwijker woud, was zekere *Koop Delden* bezig met het afbakenen van Veengronden, toen men hem en degenen, die bij hem waren, boodschapte, dat het zeewater kwam aanstroomen; men wilde zulks niet gelooven, dan weldra had men geene andere schuilplaats over, dan de zolder van een huis, werwaarts dan ook 21 menschen vlugtten; het huis stortte in; 11 van hen verdronken, de 10 overige zijn, op het dak, bij Steenwijk komen aandrijven. Den 5den stond het water aan de Blesse 15 voeten hoog. Bij de nieuwe Slijkerbrug, een half uur van Frederiksoord, stond het ter hoogte van 4 voeten op den dijk, welke gezegd wordt 15 voeten hooger dan (de oppervlakte) de zee te zijn. Het zout water ontwaarde men gisteren avond reeds te Oldeberkoop. Dit alles is waarschijnlijk het gevolg der doorbraak tusschen Vollenhoven en Blokzijl. De stal van den kapitein *Baltus de Vos*, op den Gorredijk, is vol met geborgen vee, aangebragt door vlugtende landlieden. Men had te dier plaatse, sedert den 4den, geene brieven van Wolvega of het Heereveen ontvangen, waar zelfs de Dragt onder water staat.

Den 16den februari. In Lemsterland was de ellende vrij algemeen, vooral in Oosterzee en Echten; de kerk van dit laatstgenoemd dorp is vol behoeftigen, welke van alles beroofd zijn, en dus dagelijks gebrek hadden; van de Lemmer werd hierin, zoo veel dit doenlijk ware, voorzien, doch bij de verliezen van winter voorraad, aldaar geleden, en het noodig onderhoud der derwaarts gevlugte turfmakers en andere personen, viel dit zeer bezwaarlijk, en zeer donker waren de vooruitzigten, daar men niet wist, wat te doen, of van waar het noodige te bekomen, om in de dringendste behoeften der ongelukkigen te voorzien. Door het instorten van verscheiden graven, was de kerk aan de Lemmer thans onbruikbaar. Het water was aldaar zeven duim hooger geweest, dan in de beruchte overstrooming van 1776.

Stavoren is insgelijks vreesselijk geteisterd geworden. Alle de huizen aldaar hebben veel geleden, verscheiden zijn tot op de fundamenten weggespoeid, in de straten zijn verscheiden zeer diepe gaten geslagen; turf, huisraad, gereedschapen, alles is langs de straten gespoeld. In de zeedijken zijn verscheiden gaten geslagen en brokken uitgescheurd; ook het havenhoofd is ontzettend verwoest. Met moeite hebben de boeren hun vee, door het water, naar het hooger gelegen Warns en Molquerum vervoerd; vele schapen zijn verdronken, doch voor zoo veel men wist, geene menschen omgekomen. Men meldt van daar verder, dat men, op den 3den dezer, des avonds ten 9 ure, op welk tijdstip de wind niet hevig was, eene schudding gevoeld heeft, welke beweging, bij tusschenpozen, omtrent een uur lang aanhield, waarna de wind opzette en tot dien vreeselijken storm aangroeide, die de zee tot zulk eene verbolgenheid bragt.

—In een' brief van Wolvega wordt het volgende gemeld:

» Om één uur in den middag van den 4den bespoelde het water de grenzen van Weststellingwerf, zette daarna de Lindedijken verre beneden peil en overstroomde vervolgens alle plaatsen tot daar waar het hooge Ooststellingwerf begint.

» Zullen wij de rampen beschrijven, die de verwoesting der golven heeft te weeg gebragt? Ach! de wrakken, die drijven, de huizen die ingestort zijn, het vee, hetwelk verdronken is, de menschen, die omgekomen zijn, en de menigte, die vlugtende waren, met de bleekheid op de wangen en den schrik in het hart: ! Zij getuigen ons allen, dat de jammeren dezer verwoesting onbeschrijfelijk zijn.

» Slechts weinige landbewoners van het westen dezer grietenij hebben een gering getal vee behouden, zeer velen hebben alles verloren; eenige van de sterkere gebouwen staan nog, hoe wel ten uiterste beschadigd, en trotseren den vloed, maar de zwakkere zijn ingestort; Oude en Nijeholtwolde schijnt in eene ruïne herschapen; aldaar zijn bijkans al het vee, met een vijftigtal menschen, de slagtoffers der golven geworden.

» Over het geheel is de schade en het verlies aan goederen en vee onberekenbaar. Wolvega is de vergaderplaats der ongelukkigen geworden; buiten eene menigte die in afzonderlijke woningen, bij vrienden en bekenden eene schuilplaats vonden, zijn hier een groote drie honderd in de kerk en de school gehuisvest, die, in de uiterste ellende gedompeld, aan de zorg eener commissie zijn opgedragen.

» Nog herinneren wij ons de menschlievende poging en de onvermoeide werkzaamheid, met den manlijken moed in het trotseren van dreigende gevaren, van zoo velen onzer brave en wakkere mannen, waardoor het leven eener groote menigte gered is geworden; de namen dier edelen zal de dankbaarheid niet vergeten.

» Reine dank hebbe de commissie van Leeuwarden, door welker menschlievende zorg wij voor nog grootere onheilen beveiligd worden, die uit koude, onreinheid en gebrek zouden kunnen ontstaan, want door hare edele menschlievenheid, zijn wij van kleeding en levensmiddelen voorzien.»

—In Kollumerland hebben de zeedijken, op negen differente plaatsen, veel schade geleden; twee à drie gaten zijn half den dijk doorgespoeld en aldus is het gevaar vrij dreigend geweest, te meer daar de golven over den dijk heen spoelden, doch, door sterke en ijverig aangebragte hulp van stroo, eggen, wagens, zeilen, zijn kleederen als andere goederen gered; en thans, door aanhoudend werken, in vrij zekeren staat.

Aan de Buitenzijl te Munnekezijl zijn twee vloeddeuren uitgespoeld en aan stukken geslagen, de brug over dezelve liggende, benevens het daarop staande zomerhuis, weggescheurd en verbrijzeld.

In den Waardster Polderdijk, bij Munnekezijl, zijn twee gaten gescheurd, bij welker eene een kolk is gespoeld van dertig voeten diepte en lengte, waardoor de Waardster polder is ondergeloopen tot aan Kommerzijl.

Den 18den februari. In een' brief van Wolvega, van den 13den, wordt het volgende gemeld: Op gisteren hebben eenige heeren, onder geleide van den grietman *Heloma*, de betreurenswaardige plaatsen dezer grietenij bezocht, om zelve ooggetuigen te zijn van al de verwoesting, die de kracht der golven heeft te weeg gebragt.

Uit onze vorige is U den staat van Oud- en Nijeholtwolde bekend; in dien men nu verder westwaarts gaat naar Nijelamer tot Oudelamer, van daar naar Scherpenzeel, Spangen, Munnekeburen tot Slijkenburg, dan moet men ten hoogste geroerd en getroffen worden, door al die verwoestingen, welke aldaar zijn aangerigt.

Behalve, dat alle kleine woningen totaal verwoest zijn, is er geene ééne welgestelde boerenplaats, die niet deerlijk gehavend en geteisterd is; een honderdtal, anders sterke woningen, zijn verbazend beschadigd. Geene derzelve is er, van welke geen gedeelte van het muurwerk bezweken is, terwijl zij als het ware nog waggelend staan op de overige steunpunten.

Niet weinige boeren, wier vorige welvaart in de gezegende opbrengst van een veertigtal melkkoeijen bestond, hebben met dezelve ook al hun bestaan verloren en zien bekommerd de donkere toekomst te gemoet.

Deerniswaardig is het gezigt van die heerlijke landsdouwen, welke zoo veel waarde bezaten, en die aan zoo vele bewoners een vergenoegd bestaan verschaften, daar zij, bedolven onder het zeewater, verbasterd niet alleen, maar ook nimmer weder beweid kunnen worden door hen, wier zorgelooze vreugd, in het landleven alhier, als in een' vergetenen, doch niettemin gezegenden hoek, zoo benijdenswaardig was, ten zij de menschlievendheid deze ontzaggelijke ramp tracht te verzachten of te heelen.

Alleen Spange en Scherpenzeel, twee plaatsjes dezer landsdouw, hebben over de *vier honderd* stuks vee verloren, van waar de predikant ons nog heden den dringenden nood en behoefte van de geheele streek vermeldt, terwijl er aldaar buiten de vermisten, reeds weder vier slagtoffers gevonden zijn, die hun graf in de golven hebben gevonden.

Het dorpje Munnekenburen is door zeer velen verlaten; terwijl de verwoesting aldaar bijkans geen plekje ter beveiliging den ongelukkigen vlugtelingen aanbood, zelfs de kerkmuren schenen te bezwijken voor den alles verpletterenden stroom des waters, waarom een vijftigtal dezer ongelukkigen dezelve verlieten en in Wolvega eene herbergzame schuilplaats hebben gevonden.

De kracht van het water heeft juist daarom in deze streken zoo veel verwoesting aangerigt, om dat de zeestroom van de doorbraak bij Slijkenburg, gepaard met de vernieuwde massa waters, door de doorbraak in den zeedijk bij Blankenham al voortstuwende, zich alhier vereenigde, om te beproeven, wat niet de kracht van den geweldigsten stroom vermag. Verlaten wij nu deze ongelukkige streken, en wenden wij onze blikken naar de Linde, als dan treffen wij ook nog vele deerniswaardige gezigten aan in Blesdijke en omliggende streken, waar ook tevens boeren gevonden worden, die bijkans al hun vee hebben verloren, terwijl de woningen, in de lagere streken dezes lands, of verwoest of deerlijk beschadigd zijn.

Kortom, Weststellingwerf heeft, van alle Vrieslands welige landsdouwen, welligt het meest geleden; hier is, helaas, de ellende ten top geklommen, en de ramp is hier algemeen door de overstrooming te weeg gebragt; hoe kan dezelve gelenigd?..... Ach! zou dezelve hersteld kunnen worden?... Gewis, menschlievenheid, die edele deugd, den regtgeaarden Vries eigen, zal alle wonden heelen door den rampspoed geslagen, en de dankbaarheid zal aller kracht verhoogen.

Daarom hebben wij ons ook getrouw vereenigd, om, ware het mogelijk, door ons weinig vermogen, zoo veel te herstellen, als doenlijk was. Dank, ja reine dank, zij die edele menschenvrienden, in Vrieslands hoofdstad en elders, toegebragt,

Bijvoegsel der Bataviasche Courant.

Woensdag den 3den Augustus 1825.

die ons zulk een' vermogenden bijstand geschonken hebben. Zij heldert onze bekommerende uitzigten op, verlevendigt onzen moed en wakkert onze hoop op volkomene redding uit den bittersten nood.

Na al dit aangevoerde, zal het dan wel van zelve spreken, dat de beide ladingen, ons uit Leeuwarden toegezonden, hoewel niet alleen voor ons bestemd, hier teregt zullen kunnen worden besteed ter voorziening in de tallooze behoeften; buiten dien houden de aanzienlijke dames dezer plaats zich zelf ijverig bezig met het vervaardigen van linnengoed voor kinderen, waaraan hier voor als nog groot gebrek is, niettegenstaande de groote hoeveelheid die bereids is uitgedeeld; terwijl men nog hoopt op het menschlievend aanbod van den heer *Stinstra*, uit Franeker, om ook verder in dezen nood te kunnen voorzien.

Zoo zullen vereenigde pogingen alleen in staat zijn, de geledene ramp te leenigen, en het ontzettend verlies eenigermate te herstellen; het overige aan den weldadigen invloed des tijds overlatende.

Groningen en Drenthe.

GRONINGEN, *den 7den februari.* De gevolgen van den hoogen vloed zijn ook in Drenthe ondervonden. Meppel heeft vier en een half voet onder water gestaan; het water is tot aan Havelte doorgedrongen, en heeft het daar beneden liggend gedeelte van Drenthe, als Nieuwveen, Calderveen en andere plaatsen, overstroomd. Te Nieuwveen is al het vee verdronken en hebben eenige menschen, waaronder twee oude vrouwen, het leven verloren; de inwoners zijn in de kerken en op de daken hunner huizen gevlugt. De nood is groot en vooral heeft men gebrek aan versch water en brood.

NIEUWOLDA (in den Oldambte), *den 7den feb.* Op den 4den dezer, des morgens ten 2 ure, ontdekten de nachtwachten, in het Termunter-Zijldiep, bij de klapbrug alhier, dat het water eenen verkeerden gang ging en geweldig naar binnen stroomde, dat het niet anders konde zijn of er was doorbraak; zoodra zij zich hiervan overtuigd hielden, maakten zij gerucht, en spoedig was alles op de been en in beweging. De benaauwdheid, angst en schrik was op ieders aangezigt te lezen; doorbraak was er, maar waar en in welke mate dezelve was, dit wist men niet, en maakte allerlei gissingen; ieder pakte, wat hij pakken konde, bragt het zoo veel mogelijk in veiligheid, en beefde voor de toekomst. Men zond personen uit, om de plaats en grootte der braak te ontdekken, maar allen kwamen terug, daar zij door het water verhinderd werden, zonder iets zekers te hebben vernomen.

Ten 1 ure des namiddags kwam het water met meer geweld over het land stroomen, en men zag, dat het van den kant van Woldendorp kwam. Ten 4 ure had men het reeds zoo hoog, dat vele woningen door de bewoners verlaten en eenige derzelve tot aan den zolder onder water waren. Men had reeds vroeger vee naar andere gemeenten overgebragt. In de kerk waren eenige huisgezinnen gevlugt; anderen zochten huisvesting bij degenen, welke hooger woonden dan zij; zoodat, onder meer anderen, een landgebruiker 35 zielen, behalve eenig vee, had opgenomen. Het noordelijk gedeelte der gemeente scheen in eene zee herschapen.

Van het naburig Woldendorp kwam men met scheepjes tot ons over. De schade, welke hier door aan deze gemeente is toegebragt, is groot; dan, op dit oogenblik, is dezelve nog onberekenbaar. Gelukkig is er, zoo ver men weet, geen mensch bij omgekomen.

Ten 6 ure des avonds vernam men, dat de doorbraak in den Zeedijk, bij de Kabofferij, nabij Dallingaweer, onder de gemeente Termunten, was. De vloed was, ten 12 ure des middags, niet alleen door, maar ook, op de meeste plaatsen aldaar, over den dijk geloopen.

Overijssel.

ZWOLLE, *den 18den februari.* Ook voor de gemeente Zwolier-kerspel heeft de hooge watervloed de noodlottigste gevolgen gehad.

Wegens onderscheidene doorbraken, zoo wel in den Zeedijk, den ijsseldijk bij Wilsum, als de Vecht- en Zwartewatersdijken, tusschen de Sluis en het Haasterveer, werd deze gemeente geheel en al onder water gezet; de aandrang van het water was zoo sterk, dat de huizen, voornamelijk in de buurschappen Mastebroek, 's Heerenbroek, Sellemuiden, Streukel, het grootste gedeelte van Haarst, Genne, Holter- en Overwaters en een gedeelte van Berkum en Westenholte, in een oogenblik, tot aan de daken toe, onder water werden gezet; de zware golfslag sloeg ter gelijkertijd zoo wel de binnen als buitenmuren uit de meeste huizen, waardoor, derzelver bewoners, ter naauwernood kunnende vlugten op zolders, daken en in hooibergen, have en vee moesten zien verdrinken en wegdrijven, zonder iets te kunnen redden. Voor zoo verre men informatie heeft kunnen inwinnen, hebben 25 menschen daarbij het leven verloren, terwijl 2868 stuks rundvee, 90 paarden, 49 schapen en 104 verkens in het water zijn omgekomen; voorts 31 huizen geheel ingestort en weggespoeld, 53 geheel en al onbruikbaar, 71 zwaar en de overige allen, het eene meer het ander minder, beschadigd geworden. De verliezen in de overige buurschappen dezer gemeente, door de overstrooming geleden, zijn aanmerkelijk, doch bepalen zich meer tot huis en landschade, wegens de menigvuldige doorbraken, zoodat daarbij geen menschen of vee zijn omgekomen. Door krachtdadige medewerking der stad Zwolle, is het ons gelukt, een aantal menschen en kinderen, dewelke op de daken hunner ingestorte huizen, hooibergen, of op de boomen, eenen gewissen dood te gemoet zagen, te mogen redden.

ELBURG, *den 10den februari.* De zware storm en voorbeeldeloos hooge vloed, van den 4den dezer, heeft de bewoneren van het regtsgebied dezer stad en der naburige gemeenten van Doornspijk, Oosterwolde en Oldebroek, in den diepsten rouw, in de bitterste ellende gedompeld, en aan den, buiten dien reeds kwijnenden landbouw in deze streken den laatsten slag toegebragt. Werwaarts men buiten deze stad de oogen wendt, niets aanschouwt men dan ramp en verwoesting en het droevigste beeld van jammer en gebrek. Reeds kan men met zekerheid melden, dat, binnen den omtrek van naauwelijks een uur afstand van deze stad, zes en twintig menschen, zoo mannen, vrouwen als kinderen, zijn verdronken, te weten: zeven in Oldebroek, en negentien in Doornspijk en Oosterwolde, en wie weet, hoe velen meer hun graf in de golven hebben gevonden, of van koude en gebrek zijn omgekomen, daar men, van een groot aantal vermisten, tot heden toe, nog volstrekt geene zekere berigten heeft bekomen. Waarschijnlijk had het getal dergenen, die, of in den vloed, of door honger en koude zoude zijn omgekomen, thans reeds eenige honderden bedragen, indien niet vele onzer wakkere zeelieden, zoo in schuiten als booten, zoo bij dag als bij nacht, kloekmoedig de grootste gevaren hadden getrotseerd, en de ijverigste pogingen ter redding hunner, in doodsnood verkeerende natuurgenooten, hadden in het werk gesteld, en alzoo meer dan drie honderd menschen, die anders reeds gewis in de baren zouden zijn vergaan, hadden behouden, en, zoo naar deze stad, als naar eenige naburige en hooger gelegene landhoeven, in veiligheid gebragt.

Treffend was het verhaal der verwoestingen en jammeren, waarvan de genoemde zeelieden ooggetuigen waren geweest; en ontzettend de latere berigten der nadeelen, door dezen vloed, den landlieden in dit kanton veroorzaakt. Want bijna alle huizen zijn, inzonderheid in het regtsgebied dezer stad, en vooral in Oosterwolde, of geheel ingestort, of zoodanig beschadigd, dat zij voor geene herstelling vatbaar zijn. Over de duizend stuks koebeesten en paarden, behalve de schapen en varkens, zijn binnen den omtrek van dit kleine kanton, verdronken; al de koren- en hooibergen zijn, of door den stroom medegevoerd, en over de akkers verspreid, of geheel en al door het zeewater bedorven en onbruikbaar gemaakt; en alzoo staat eene bevolking van bij de drie duizend zielen, zonder dak, zonder voedsel, zonder deksel, eensklaps ten prooi aan de bitterste armoede, te meer nog, daar de roofzucht hun, niettegenstaande de best genomene voorzorgen der plaatselijke besturen, ook reeds gedeeltelijk van dat weinige heeft beroofd of zoekt te berooven, hetwelk de vloed hun nog had overgelaten.

—Van Hattem wordt, in een' brief van eergisteren, gemeld, dat hetgene, bij het vorig berigt van daar, aangaande de ramp, die de ommestreken dier stad heeft getroffen, gemeld is slechts eene schets was der ellende, die zich thans, bij den afloop van het water, aan elks oog vertoont. Het aantal lijken; die gevonden worden, vermeerdert aanhoudend; het jammeren van ouders, die hunne kinderen, van kinderen, die hunne ouders, mannen die hunne vrouwen en vrouwen die hunne mannen verloren hebben, is hartverscheurend, en het zien van zoo velen, die al hun vee kwijt zijn, en zoo zij dit behielden, het voedsel voor hetzelve missen, of wier woningen geheel ingestort zijn, is allerakeligst en eene voorziening in de allereerste behoeften allerdringendst.

HATTEM, *den 4den februari.* Deze dag was, voor de omliggende streken dezer stad, een der noodlottigsten. Reeds verheugde zich de landman met de gunstige wending in den hoogen stand der rivieren, en het behoud van zijnen verzamelden voorraad van koren, aardappelen en voeder voor het vee, toen wij, heden middag, circa twee ure, het berigt ontvingen, dat, door de doorbraak in den zoogenaamden Zwartendijk, bij Kampen, door eenen vorigen storm veroorzaakt, het zeewater heen liep. Met dit berigt kwam dat water, hetwelk reeds op eene aanmerkelijke hoogte was, tot kort voor deze stad aanzetten, en overstroomde dus al het land in den omtrek, zoodat niemand der landlieden den tijd had gehad, iets van zijne haven en goederen te bergen, en ter naauwernood zich zelven had kunnen redden.

Terstond was hier alles in de weer, om, met de hulp van schuiten, zoo veel mogelijk, menschen en vee te redden, waarin zich onderscheidene inwoners dezer stad, zoo door aanmoediging als werkelijke hulpbetooning, verdienstelijk deden kennen, en hunne edelmoedige pogingen hier en daar met een goed gevolg bekroond zagen. Dan wie schetst het akelige tooneel, dat zich bij den hevig loeijenden storm buiten deze stad aan het oog vertoonde! Het vreesselijk aanrollende water, waarop reeds onderscheidene meubelen en werktuigen der goede landlieden dreven; het loeijen der door het water beknelde dieren, het om hulp schreeuwen van menschen en kinderen; zuchtende landlieden, die het weinig geredde droevig aanstaarden; treurende moeders, die hunne zuigelingen, aan den boezem gekneld, naar de stad bragten; de worsteling van zoo vele edeldenkenden tegen de golven; zie daar, zoo vele tooneelen, die het gevoel van den menschenvriend in de hoogste spanning bragten en hetwelk gestadig, door de aankomst van nieuwe ongelukkigen en de tijding van meerdere onheilen, vergroot werd.

Ofschoon er nu nog wel geene juiste berekening der veroorzaakte schade kan worden gegeven, moet die echter zeer aanmerkelijk zijn, daar het ongeluk onverwacht en zoo spoedig plaats had, dat men geene de minste voorzorg nemen kon, en dus het grootste gedeelte van het huisraad der landlieden bedorven of weggespoeld, hun voorraad van koren en vee-voerder, dat

tit bergen en op scheiften stond, en die van aardappelen, welke in kuilen bewaard worden, verloren, een aanzienlijk getal vee verdronken, ja zelfs eenige woningen zijn ingestort, waarbij, onder anderen, een geheel huisgezin is omgekomen.

Noord Braband.

'S HERTOGENBOSCH, *den 10den februari.* Men verneemt, dat, op den 4den dezer, ten gevolge van den buitengewonen hoogen vloed, nabij het Kapelsche Veer, aan de oude Maas, in den Meeuwenschen bandijk, eene doorbraak is gevallen, ter lengte van 30 a 40 ellen, staande het water in denzelven, gemiddeld, 1 el, 40 duim, waardoor ongeveer 5 a 6 duizend morgen lands geïnundeerd zijn, uithoofde de daarbij liggende dorpen en polders, een groot gedeelte van het oude land van Altena, en sommige plaatsen van het beneden land van Heusden, voor zoo verre die aan de zuidzijde van de zoogenaamde Almkade liggen, onder water zijn gezet. Voor zoo ver men weet, zijn, bij deze gebeurtenis geene menschen omgekomen. Het is inmiddels beklagenswaardig, dat de woningen van geringe lieden, welke aan den dijk gelegen zijn, door deze overstrooming onbewoonbaar zijn geworden, als zijnde zij daardoor van hun bestaan en have verstoken.

Daar echter de kaden van het Oud-Maasje reeds zullen beloopen zijn, zal deze doorbraak, naar vermoeden, gemakkelijk te digten zijn, immers wanneer er geen nieuwe toevoer van water komt.

De Vervoer-polder is mede doorgebroken; alzoo is een gedeelte van Werkendam geïnundeerd.

Ten gevolge van eene andere doorbraak onder Raamsdonk, is de gemeente van dien naam en die van Waspik overstroomd. Gelukkig is deze weder gedigt en voor volgende vloeden, zoo veel mogelijk, beveiligd.

De gemeenten, die thans aan watersnood zijn blootgesteld, zijn Dussen, Hagoort, Meeuwen, Elten, Hil, Babilonienbroek, Emmikhoven, Waardhuizen, Genderen, Ganzoijen, alle met derzelver polders en eindelijk de groote polder den Deijl.

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Ingezeild.

Juli 31—Amerik. schip *Londen Packet*, J. Benevent, van New-York den 10den april, naar Batavia.

Doorgezeild.

Juli 26—schip *De Jonge Anthonij*, T. Azon Jacometti, van Batavia den 24sten juli, naar Antwerpen, passagiers: de heer J. van Stralen en vrouw, mevrouw Brouw geb. Luc, de jonge heer en de jonge juffrouw A. en J. de la Fontaine.

Juli 31—Zweedsche brik *Sirene*, G. H. Molien, van Sinkapoer den 21sten juni, naar Sockholm.—dito brik *Dorothea*, W. Mackithen, van Philadelphia den 23sten april, naar Canton.—dito brik *Caledonia*, K. H. Ban, van dito den 22sten dito, naar dito.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juli 25—schip *Laju*, G. Ingram, van Samarang den 22sten juli.

Juli 26—brik *Fatolkair*, V. Vallet, van Cheribon den 23sten juli, passagiers: de heeren H. Cook en A. Dituren.—brik *Jacoba*, Alie, van Tagal den 23sten dito.—brik *Pekalongang*, Tjoa Tjitjoan, van Pekalongang den 19den dito.—schip *Fatal Barie*, Said Hoesien Bin Hachiem Sawa, van Samarang den 20sten dito, passagier: de heer Samuels.—schoener *Rembang*, W. Borgen, van dito den 21sten dito, passagier: de heer T. Miln.

Juli 27—schip *Malakka*, J. Gardener, van Samarang den 22sten juli, passagier: mev. F. Luiten.

Juli 28—Amerik. schip *General Hamilton*, T. Pearce, van Providence den 29sten maart.—brik *Bianhong*, Ko Soei, van Cheribon den 23sten juli.

Juli 29—brik *Hiapsoen*, Soei Pangan, van Pekalongang den 24sten juli.—brik *Soenhien*, Tjie Liantik, van dito den 24sten dito.—Amerik. schip *United States*, W. Hutchens, van Baltimore den 12den april.

Juli 30—brik *Jacoba Ambrosina*, A. G. de Kater, van Samarang den 24sten juli, passagiers: de heeren J. Shillaber en O. Petel.—brik *Experiment*, J. J. Grum, van dito den 27sten dito, passagiers: de heer J. P. MacDonnall en familie, en de heer G. G. Pole.

Juli 31—brik *Carolina*, H. Deelkens, van Samarang den 28sten juli.—schoener *Diena Alieda*, F. Chasteau, van dito den 28sten dito.

Aug. 1—Zr. Ms. schoener *Castor*, 1ste luitenant Stolze, van Indramaijoe den 27sten juli.—brik *Schevaa*, Said Osman Habassij, van dito den 31sten dito, passagier: de sergeant Van Vliet.—schoener *Molukko*, F. A. Laming, van Padang den 20sten dito, passagier: de heer P. Mellun.—kruisprauw *Trenganoe No. 42*, Samsoedien, van Indramaijoe den 27sten dito.—Amerik. schip *Pactolus*, P. Bessom, van Boston den 23sten dito.

Vertrokken.

Juli 26—schip *La Marie*, J. Moffert, naar Antwerpen.

Juli 27—brik *Elizabeth*, J. Deighton, naar Soerabaija, passagiers: mevrouw de weduwe van Schuler en twee kinderen, de heer S. F. Eerhardt.

Juli 28—schip *Vrouw Helena*, W. Lindesaij, naar Samarang, passagiers: de heeren G. en F. Awiet, B. Aratoon, J. Gregoor en A. Fatewust.—schip *Oeij Sinjo*, Sarif Hasim Bin Ankawie, naar Pekalongang.—brik *Fortuin*, Soeroe Trono, naar Tagal.—Eng. schoener *Prince Regent*, D. Salomon, naar Sijdneij, passagier: de heer C. Cartrigt.

Juli 29—Voor het gouvernement ingehuurd partikulier schip *Thalia*, A. Haste, naar Samarang, met Zr. Ms. troepen.—schip *Marzoek*, Sarif Alie Bin Mocksien Atas, naar Pekalongang.—Eng. schip *Earl St. Vincent*, J. Middleton, naar Londen.—Zr. Ms. schoener *Johanna*, 1ste luitenant W. Schuler, koersstellende om de oost.—Amerik. brik *Ospreij*, H. Tibbets, naar Manilla.—brik *Penanten*, Bansan, naar Cheribon.—brik *Iris*, Sarif Alie Bin Kasiem Barkaba, naar Indramaijoe.

Juli 30—brik *Geduld*, Sarief Salim Bin Agiel, naar Cheribon.

Juli 31—Chinesche jonk *Goantjiang*, Lo Kieko, naar Tjiemliem.—dito jonk *Pouwsing*, Lauw Tjienkiauw, naar dito.

Aug. 2—schip *Wilhelmina*, W. Verloop, naar Canton, passagier: de heer B. Kruijt.—schip *Laju*, G. Ingram, naar Samarang.—schip *Djadul Karim*, Sarif Hassan Bin Abdulla, naar Cheribon.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; schoener *Castor*; schepen Rosalie, Betsij en Carolina, De Gezusters, Mastora, Henriette Elizabeth, Marij, Aurora, Industrie, Hunter, Fatal Barie, Malakka; brikken Malatie, Indramaijoe, Foenxfie, Philotaxe, Margaretha, Gollek, Pamalang, Harriet, Goanlie, Katwijk, Fatalkair, Jacoba, Pekalongang, Bianhong, Hiapsoen, Soenhien, Jacoba Ambrosina, Experiment, Carolina, Schevaa; schoeners Haphien, Anna Jacoba, Nazar, Samanka, Rembang, Dina Alieda, Molukko.—Eng. schepen Admiral Cockburn, Hooghly, Borneo, Hugh Crawford, Hercules; brikken Comit, Christopher Scott.—Amerik. schepen Coral, Potomac, Falcon, Ea, Eliza, Catharina, Atlantic, Chisapiaak, General Hamilton, United States, Pactolus.—Portugeesch schip Aurora.—Chinesche jonken Hokgoan, Hokfoen.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 23—Arab. schip *Marie Oosman*, Sarif Kasum Bin Alie Bargaba, van Batavia, passagiers: de heer en mevrouw P. de Bruijn, de heer C. Fisser en familie, de heeren F. Beijnon en Daniels, luitenant der 1ste klasse Bömmer Spangenberg, en de kadetten ter zee C. W. Picke en C. Muller.

Juli 25—schip *Buitenzorg*, S. d'Allens, van Batavia, passagier: de heeren Stavers, J. Davidson, White en W. Jackson.

Juli 26—Arab. schip *Fatal Rachman*, Said Aloei Juffri, van Grissee.

Juli 27—brik *Dorothea*, S. E. Badendick, van Joana, passagier: de heer Kesler.

Juli 29—schoener *Kolonial Trader*, A. Riggs, van Batavia.

Vertrokken.

Juli 26—schip *Buitenzorg*, S. d'Allens, naar Soerabaija, passagiers: de heeren P. M. Stavers, J. Davidson, White en W. Jackson.—Maleische brik *Zeehond*, Intje Man, naar Cheribon en Trenganoe.

Juli 27—brik *Jacoba Ambrosina*, A. G. de Kater, naar Batavia, passagiers: de heeren J. Shillaber en O. Petel.—brik *Experiment*, J. F. Grum, naar dito, passagiers: de heeren MacDonnall, Pool en twee kinderen.—brik *Carolina*, H. Deelken, naar dito.—schoener *Dina Alieda*, F. Chasteau, naar dito.

Juli 28—Arab. schip *Marie Oosman*, Sarif Kasum Bin Alie Bargaba, naar Soerabaija, passagiers: de heer en mevrouw De Bruijn, de heer F. Beijnon en Daniels, luitenant der 1ste klasse Böhmer Spangenberg, en de kadet ter zee C. W. Picke.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. schoener *Iris*, kruisprauwen *Trenganoe No.* 14 en 15; brikken Susanna Barbera, Cornelia, Cato, Johanna Hubertina, Dorothea, Dorothea, Windrosse; schoener Koloniale Trader.—Arab. schepen Magbar, Alabab Alkarim, Fatal Rachman; brik Fatalrachman; schoener Harrits; sloep Cheribon.—Maleische brik Srie Tanjoong; sala sala Boejang Slamat.—Chinesche brikken Ingloen, Soenhien, Kingliong; Ban Pootjæ; sloep Haphien.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Juli 20—schoener *Anna*, J. C. Gouldsmith, van Batavia den 5den juli.

Juli 22—schip *Gunna Berahkman*, Sech Salim Bin Abdulla Gunna, van Batavia den 20sten mei.

Vertrokken.

Geen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Dageraad*, *Eurijdice*; korvet *Zwaluw*; schoener *Pollux*; schepen Pamanoekan, Soerabaija, Boeroong, Johanna Frederika, Goena Barahkman; brikken Livinia, Margaretha, Fatalkair Moebarak, Anna, De Hoop; kotter Gembol Joijo; schoener Anna.

Staatsblad.

UITGEKOMENE NUMMERS.

No 27. Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 28 juni 1825. no. 13, waarbij het ambt van Waterfiskaal te Batavia wordt afgeschaft en waarbij wordt gearresteerd een Regelment en Instructie voor de ambtenaren en bedeinden belast met het toezigt en de waakzaamheid over het middel der inkomende en uitgaande regten in de residentie Batavia.

No. 28. Publikatie van den 12den juli 1825, waarbij wordt gearresteerd een regelment op de entrepôts en entrepôt-regten, mitsgaders op de overscheping van goederen op de reeden in Nederlandsch Indië.

No. 29. Publikatie van den 12den juli 1825, waarbij met ampliatie van art. 44, der ordonnantie op de heffing van het middel der verponding, wordt opgelegd eene geldboete aan de eigenaars van nieuw opgerigte gebouwen, welke verzuimen de bij dat art. bedoelde aangifte in tijds te bewerkstelligen.

Gedrukt te BATAVIA, ter Algemeene LANDS DRUKKERIJ.

Bataviaasch Advertentie-blad.

No. 32. *Zaturdag den 6den Augustus* 1825.

Om des te spoediger gelegenheid te hebben onzen lezers bekend te maken met de tijdingen uit de vorsten-landen ontvangen, maken wij van het advertentie-blad van heden gebruik tot plaatsing van de volgende berigten, loopende tot den 1sten augustus.

Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur, den 30sten, te *Soerakarta* aangekomen zijnde, heeft na het ontvangen en terug brengen der gebruikelijke plegtige bezoeken bij Z. H. den *Soesoehoenan*, op den volgenden dag eene conferentie gehouden met Z. H., waarbij, van 's vorsten zijde, almede tegenwoordig waren de Pangerang *Bouminotto*, en de rijksbestierder. Bij deze gelegenheid heeft Z. H. zich bereid verklaard om alle bevelen welke hem mogten gegeven worden, ten einde de ontstane onlusten in het rijk van *Djocjokarta* te stuiten, geredelijk natekomen, en om daartoe zijne pogingen met die van het Gouvernement te vereenigen.

Ter dadelijke bevestiging van dit voornemen, zijn bereids acht Tommongons van Z. H., verzeld van eenige aan het Gouvernement verbondene hoofden en van een aantal gewapende manschappen naar onderscheidene punten, grenzende aan het Djocjokartasche Rijk gezonden, met een kazerijken *pajong*, en beveischriften, zoo van Z. H. als van het Nederlandsch Gouvernement, om zoo veel mogelijk rust en vreedzaamheid te herstellen. Van deze regtstreeksche bemoejenis van het Soerakartasche hof, mag men zich de beste gevolgen beloven.

Op den wensch daartoe van de zijde van het hof aan den dag gelegd, heeft Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur het niet ondoelmatig geacht persoonlijk het oppergezag over de beide residentien van *Soerakarta* en *Djocjokarta*, in zich te vereenigen, bij welke gelegenheid door Zijne Excellentie is uitgevaardigd de proclamatie, aan het einde van dit artikel vermeld.

Zijne Excellentie had het voornemen om zoodra de weg van *Soerakarta* naar *Djocjokarta*, ten gevolge der genomene maatregelen, eenigzins van muitelingen zoude gezuiverd zijn, zich in persoon naar laatstgemelde plaats te begeven, van waar, op den 31sten, teruggekeerd was de luitenant-kolonel ingenieur *Cochius*, welke op eene inspectiereis, te *Soerakarta* aanwezig op het oogenblik van het uitbreken der onlusten, zijnen dienst had aangeboden tot begeleiding van eenige troepen en levensmiddelen voor de forten van *Klatten* en *Djocjokarta*, en deten maatregel met het beste gevolg heeft te bragt, niettegenstaande hij op zijnen weg tusschen de twee laatstgenoemde, plaatsen herhaaldelijk op benden muitelingen gestoten, en dezelve uit een gedreven heeft.

De berigten uit *Kadoe* brengen mede dat eene talrijke menigte muitelingen, onder aanvoering van den Djocjokartaschen Tommongong *Djaya Ningrat*, op den 30sten, zich naar *Magelang* heeft gedirigeerd, doch door het detachement troepen, met de burgers, ambtenaren en Inlandsche hoofden, driemalen met verlies is teruggeslagen, en dat, op den 31sten, aldaar eene versterking van manschappen en veldstukken is aangekomen, zoo dat de kapitein *Duperron* zich niet alleen in staat gevoelde om alle verdere aanvallen afteweeren, maar zelfs om de muitelingen op eenigen verderen afstand van de hoofdplaats *Magelang* en aan de westzijde van de rivier *Ngello*, in bedwang teugeling te houden.

Op *Samarang* is een detachement troepen van *Soerabaya* aangekomen; en honderd man met twee veldstukken waren geposteerd op den driesprong, *Tangung Tiga*, om zich te kunnen dirigeren naarmate dat hunne tegenwoordigheid vereischt mogt worden.

Proclamatie.

Wij HENDRIK MERKUS DE KOCK, *Kommandeur der Militaire Willems Orde, Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur van Nederlandsch Indië,*

aan de onderdanen van Hunne Hoogheden den Soesoehoenan van Soerakarta en Sultan van Djocjokarta *Adiningrat.*

Nademaal voor eenigen tijd de Djocjokartasche Prinsen *Dipo Negoro* en *Mankoe Boemie*, beide medevoogden van den minderjarigen Sultan *Hamankoe Boeana* den 5den, de hoofdplaats verlaten, zich tegen het Nederlandsch Gouvernement verzet, en alom de bevolking, door oproerverwekkende geschriften, hebben overgehaald, om door roof en plundering eenen algemeenen opstand te bewerken.

En aangezien het Nederlandsch Indisch Gouvernement niets anders begeert dan de rust en welvaart, zoowel der Javasche Vorsten, als van derzelver goede onderdanen te herstellen en te verzekeren, en Ons tot dit einde herwaarts heeft gezonden en uitgerust met volle magt en gezag;

Zoo is het, dat Wij, na deswege met Zijne Hoogheid den Soesoehoenan en Rijksgrooten van Soerakarta te hebben geraadpleegd, in overeenstemming met hetzelve Hof, welks ijver, trouw en goede wil jegens het Nederlandsch Gouvernement, ons op nieuw zoo duidelijk is gebleken, hebben besloten het navolgende te bepalen:

Dat, van stonden aan, door Ons, in naam van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal in Rade, zal worden aanvaard het oppergezag der Rijken van Soerakarta en Djocjokarta, tot tijd en wijle het Ons gelukt zij, met behulp van Z. H. den Soesoehoenan en de beide Rijksbestierderen, de rust geheel en al te herstellen.

Dat dienvolgens alle Regenten, mindere hoofden en onderdanen in beide de Rijken, zullen verpligt zijn alle bevelen en orders, welke, op Onzen last, door een der Rijksbestierderen gegeven worden, te gehoorzamen en te eerbiedigen, onverschillig of dezelve tot Soerakarta of Djocjokarta behooren.

Dat alle hoofden en onderdanen der Vorsten welke de oproerige Prinsen *Dipo Negoro* en *Mankoe Boemie*, benevens derzelver aanhangelingen zijn gevolgd, geheel en al op de vergeving en clementie hunner Vorsten kunnen hopen, indien zij dadelijk naar hunne woonsteden terugkeeren, en ieder in de zijne de rust herstelle en beware;

Dat daarentegen al de genen welke mogten blijven volharden de rust te verstoren, of gemelde oproerige Prinsen bijtestaan, ten allerstrengste zullen worden gestraft.

En op dat niemand hiervan eenige onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal deze alom in de beide rijken worden verzonden, met last aan alle regenten goenongs en verdere hoofden, om dezelve aan de bevolking op de meest geschikte wijze bekend te maken.

Gegeven te Soerakarta Adiningrat, den 1sten augustus 1825, of den 16den van het licht Bezaar, jaar Bei.

DE KOCK.

Advertentien.

DE INSPECTEUR der militaire administratie, geautoriseerd zijnde, eene partij hangmatten, ten dienste van het militair departement uit te besteden, noodigt mits deze de belanghebbenden uit, om voor of uiterlijk op den 15den augustus aanstaande, hunne inschrijving op het bureau der hoofd administratie aantebieden; kunnende het goedgekeurd model aldaar dagelijks worden bezigtigd.

De inspecteur voornoemd,

A. WINTER.

Weltevrede, den 30sten juli 1825

—DE Hoofd-Inspecteur van den Waterstaat op Java, verwittigt het publiek, dat de brug over de groote rivier bij kampong Parapatan, vernieuwd moetende worden, de passage hier over met rijtuigen, zondag den 1sten augustus tot nadere kennisgave zal worden gesloten.

De Hoofd-Inspecteur voornd.

J. PEEREBOOM, *Br.*

Batavia, den 30sten juli 1825.

—VAN wege de kommissie, alhier bij eengeroepen, ter besturing eener kollecte door geheel Nederlandsch Indië tot ondersteuning der noodlijdenden bij den vreeselijken watervloed in Nederland in februari j.l., wordt hiermede bekend gemaakt, dat op maandag, den 8sten augustus en volgende dagen door hare bestelling personen zullen rondgaan, om de ter dezer hoofdplaats ingeschrevene gelden ten behoeve dier ongelukkigen optehalen, wordende alle weldadige inteekenaren mitsdien verzocht, dezelve dan ook tegen kwitantie te willen afgeven, ten einde de kommissie in staat gesteld worde, om reeds met de eerste scheepsgelegenheid eenen aanzienelijken wissel naar het Vaderland overtezenden.

En naardien het door de groote volkrijkheid en uitgebreidheid dezer hoofdplaats voor genoemde kommissie onmogelijk is, om de lijst van inteekening voor dat zelfde heilige doel aan elken inwoner afzonderlijk aantebieden, zoo wordt een iegelijk, die nog het zijne wenscht bijtedragen ter leeniging van die zware ramp, onzen landgenooten overkomen, hiermede verwittigd, dat er lijsten van inteekening gelegd zijn op het bureau van den heer resident van Batavia en op dat van den assistent resident der ommelanden, mitsgaders in de soeceteiten de *Harmonie* en *Concordia*, waar elk zijn offer zal kunnen brengen.

D. LENTING, *Amanuensis.*

Batavia, den 2den augustus 1825.

—VELE der op het kerkhof bij den weg naar Tanabang geplaatste graf-tombes, in eenen onzindelijken en defecten staat zich bevindende, zoo worden de eigenaars en administrateurs dezer tombes uitgenoodigd, om in navolging van het vervatte bij besluit van den Luitenant Gouverneur in Rade, de dato 18 mei 1824 no. 19, te zorgen, dat in de noodige reparatien en schoonmaking worde voorzien.

De kerk-meester der Hervormde Gemeente.

J. VAN SLINGERLANDT.

Batavia, den 2den aug. 1825.

VASTGESTELDE PRIJZEN.	*Batavia.*			*Samarang.*			*Soerabaija.*	
Tarwen brood de 14 oncen	f ,,	7	8	,,	7	8	,,	10
Varkens - vleesch het katje	,,	8	,,	,,	8	,,	,,	8
Ossen - vleesch het pond..........	,,	6	,,	,,	6	,,	,,	4

MARKTPRIJZEN.	*Batavia.*			*Samarang.*			*Soerabaija.*	
Klapper - olie per takk. of 33 bou.	f 14	,,	,,	f 17	18	,,	f 7	21
Katjang - olie dito dito,.........	10	,,	,,	11	,,	,,	7	21
Dempel - olie per pikel	,,	,,	,,	,,	,,	,,	28	,,
Rijst per kojang ..	110 à 125	,,	,,	72	,,	,,	75	,,
Idem per gantang .	,,	15	,,	,,	11	,,	8	,,
Brandhout de vad. van 18 vts op 6 .	15	,,	,,	16	,,	,,	16	,,

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo de Raad van Justitie te Batavia, ten verzoeke van den advocaat Mr. *D. J. Reitz*, voor en van wege Mr. *Jan Burger* als in gemeenschap van goederen getrouwd aan *Geertruijda Frederika Wannemaker*, dochter wijlen *Fredrik Gustaaf Wannemaker*, in leven oud Schepen, zoon wijlen *Thomas Fredrik Wannemaker*, in leven opperhoofd van het Generale soldij-kantoor alhier, heeft verleend appointement van citatie bij edicte ad valvas curiae, tegen alle bekenden en onbekenden die vermeenen te behooren tot de maagschap van den te Berlijn in den jare 1785 ab intestato en ongehuwd overledenen occonom of landbouwer *Johan Daniel Wannemaker*:

Zoo is het dat ik ondergeteekende eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden Raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard alle bekenden en onbekenden, die vermeenen te behooren tot de maagschap van den te Berlijn in den jare 1783 ab intestato en ongehuwd overledenen occonom of landbouwer *Johan Daniel Wannemaker*, om op donderdag 8 september 1825, des morgens te half acht ure te compareren dan wel gemagtigden te zenden ter rolle van gemelden Raad, ten einde van deze oproeping of opgekomene eenelijk aanteekening te houden om te strekken tot acte in forma.

Aldus gepubliceerd en geaffischeerd na voorgaande klokslag voor de puije van het Raadhuis te Batavia, den 26sten juli 1825.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van justitie voorn,
SCHOUTEN.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven Raad R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default met admissie tot het doen eener tweede citatie bij *edicte ad valvas curiae*, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van *f* 10, zijnde het zuivere rendement van een bij publieke vendutie verkocht wrak van een gestrand schip, hetwelk zich bevindt nabij het land Slingerland, beoosten de monding van de groote rivier;

Zoo is het, dat ik *Johan Robert Dirks*, fungerend deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk welke zoude vermeenen, eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op het hierboven vermeld bedragen van *f* 10, om op donderdag den 15den september 1825, des morgens te acht ure precies, ter openbare rol van welmelden raad, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste default te purgeren, als nog hun vermeend regt en pretentie te institueren en te sustineren, te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den fiskaal voornoemd, tot confiscatie van welmelde penningen ten behoeve van den lande, zal worden gedaan en genomen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten, sub pœne tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard aan hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffischeerd, van de puije van het raadhuis te Batavia, op den 4den augustus 1825.

De gezw. expl. voornoemd,
J. R. DIRKS.

VENDU DEPARTEMENT.

Op maandag den 8sten aug. 1825.

VOOR het negotie-huis van de heeren *van de Laar* en *van Leeuwen*, op de groote rivier, van eene partij beste azijn in oxhoofden, halve amen, ankers en pullen, diverse pas aangebragte provisien, als: kaas, hammen, enz., onderscheidene Japansche en Chinesche lakwerken, en andere goederen, tin, brandewijn, likeuren, mineraal water, horologien en bijouterien, speelkaarten, rijtuigen, passement, zeildoek, glazenruiten, ijzeren- en koperen spijkers, verwen, loodwit, lijn-olie, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

En precies te 11 ure:

De volgende vastigheid voor rekening van wijlen den chinees *Lauw Hokko*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen een weinig buiten deze stad, in de zuider voorstad, in het oosterveld het 3oste deel van het blok L, sub no. 9, bij de verponding doorloop. no. 5260.

Op dingsdag den 9den aug. 1825.

VOOR het kantoor van *J. L. Diering*, op de groote rivier, voor rekening des boedels van wijlen mev. *de La Fontaine*, van juweelen, bloed en andere koralen, moderne zilver-werken, als: tafel- en thee-serviezen, enz., alles daags te voren te zien.

Alsmede wagens, bendie, wagen en bendie paarden, fraaije huismeubelen, eene harmonica, cachoende, enz.

Op woensdag den 10den aug. 1825.

IN het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse kooplieden, van velerhande soorten van negotie goederen, waaronder eene partij huiden, lood en 17 kisten Levantsche amfioen.

Op donderdag, den 11den aug. 1825.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Thompson, Whiteman* en *Co.*, op pisang-passer, van lijnwaten, flanel, grijn, bombazijnen, Japansche goederen, meel, glas- en ijzerwerken, koffijmoolens, naalden, pajongs, excellente brandewijn, galnooten, saffraan, Havanna cigaren, etc.

Alsmede een lijf-eigene, zijnde koetsier, rijdende met 4 paarden; en

Een span van vier bruine Cheribonsche paarden.

Op vrijdag, den 12den aug. 1825.

VOOR de woning van den eersten bode van de weeskamer te Batavia, *T. Alexanders*, ten overstaan eener kommissie uit gemelde kamer, voor rekening van diverse boedels, van huismeubelen, kleederen, bendie's en eene partij padie.

Alsmede voor rekening des boedels van de weduwe *Borel*, van goud, zilver en juweelen, welke woensdag bevorens, van 9 tot 11 ure, te zien zijn, ten huize van genoemden bode *Alexanders*.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op maandag den 15den augustus 1825.

Zal bij wege van executie, ingevolge vonnis van den landraad te Samarang, verleend aan *G. Sutton*, en den chinees *Tjia Tjonghing*, worden verkocht, een erf en daarop staande steenen huis, gelegen vooraan in den chineschen kamp, wijk litt J, no. 48. Die eenig regt, actie of pretentie daarop vermeent te hebben, kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

De deurw. en gezw. expl. bij den landraad te Samarang,
J. C. EVERS.

Samarang, den 30sten juli 1825.

—Versche boter en onharige padie, tegen contante betaling te verkrijgen op Noordwijk, bij den sluis van Weltevrede, en op Molenvliet over kantor-baroe.

—Ten huize van *J. Lameer*, in de buiten nieuwpoort-straat, is te bekomen, als: extra goede roode-, madera-, mallaga en rhijn wijnen, jenever, brandewijn, seltzer-, gilnauer en fachinger water, fransche wijn azijn, kazen, hammen, saucijs de boulogne en tongen in blikken kokers, mosterd, rook en pruimtabak, fijn jagtkruid, witte en zwarte kanten en tules, kant aan het stuk, festons, satijnen, zijden heeren en dames kousen, dames schoenen, linten, voiles, dames handschoenen, jaconet, gemaakte kinder kleederen, gekleedde poppen, voorts een extra fraai assortiment van kunstig gemaakte bloemen, als complete garnituren, bouquetten, guirlandes en negrets, eau de cologne, ruikende zeep en allerlei parfumerien, en galanterien. Zoo mede een partijtje kunstig ijvoor en beenwerk, als schaaken andere spellen, dames werk benoodigdheden en speelgoed in soorten, allerlei goud en zilver-werken en dito horlogies; ook ligt eene loterij ter teekening van fraaije goud- en zilver-werken en horlogies, eene nieuwe barouchette, sonohouten meubels, enz., groot *f* 6000 zijnde 200 loten, waarvan 106 prijzen (in het vorige nummer staat abusievelijk 160) en 94 nieten, a *f* 30 het lot.

—Uit de hand te koop, een huis en erve, staande op de kleine roea-malakka no. 33, bevorens bewoond geweest door *F. Reijnhardt*, en thans door *A. de Jong*, nadere informatie te bekomen bij *van Putten*.

Batavia, 28 juli 1825.

—Bij *Keuchenius* en *Co.*, zijn te bekomen de volgende pas ontvangene goederen, als: diverse soorten van wijnen, waaronder chateau margau, st. julien, port, oude madera en rijnsche wijn, witte wijn, enz., brandewijn (witte en cognac), jenever en dito op bessen, mineraal water, extra goed bier op vaten, Hollandsche en Kaapsche boter, kazen, gerookt vleesch en tongen, hammen, ingelegde groenten en zuren, gedroogde vruchten, extra goede haring, koek, banket en suikergoed, diverse siropen en beste likeuren, eau de cologne, eau de lavande en andere reukwaters en olien, tabak, pijpen en cigaren, pleet-, staal- en ijzerwerk, lampen, gouden bijouterien, dames kleederen, enz., enz.

den 28sten juli 1825.

—Bij de ondergeteekenden zijn te bekomen de volgende goederen, pas aangebragt per de Aurora, kapitein *Nanning*, als: boter, kaas, hammen, rookvleesch, ossenribben, ossentongen, saucijsen, pekelworst, rolpens, bloemkool, mootzalm, paling, koek en banket, chocolade, mosterd, bitter, keukenzuren, vruchten op brandewijn, grutterswaren, ansjovis, bessensap, frambozensap, geleijen, gedroogde vruchten, suikerwerk, lengvisch, tuinboontjes, jenever, jenever op bessen, beste roode wijn, madera en brandewijn, rooktabak, snuif en cigaren, kantoor-behoeften, en andere goederen meer.

VAN PUTTEN & Co.

Batavia, 29 juli 1825.

—Mevrouw de weduwe *van der Spa* heeft de eer het publiek te verwittigen, dat zij voortaan zich van 's morgens negen tot 's namiddags drie ure, in de stad zal ophouden, ten huize van mevrouw de weduwe *Ketelaar*, alwaar zij heeft opgerigt een winkel, bestaande in dames benoodigdheden, pomades, parfumerien, eau de cologne enz. en dat zij voorts genegen is alles te vervaardigen, zoo in kleeding als anderzins, wat de dames dezer hoofdplaats voor haar toilet benoodigd hebben, alles tegen de civielste prijzen, recommanderende zich hiertoe in ieders gunst.

—Te koop, goede versche boter, voor *f* 2 het pond, op Tanabang, en op het land Tjieleboet, residentie Buitenzorg.

—Te koop, een steenen woonhuis met dies bijgebouwen, waarop de geheele koopschat onder zekere bepalingen, kan gevestigd blijven, nader informatie bij *M. Rudolph*.

26 juli 1825.

—By de gebroeders *Beijnon*, zijn te bekomen de onderstaande provisien, aangebragt met het schip Aurora, kapitein *Nanning*, als roode wijn van Suermondt, boter, kazen, hammen, gerookt vleesch, paterstukken, rolpens, pekel worst, sausyzen de bologne, zuren, grutterswaren, pruimedanten, corenten, banket en koeken, siroop, bessensap, bramboozen azijn, vruchten in brandewijn, gemalen lengvisch, enz. enz.

30 juli 1825.

—Pas aangebragt van Londen, diverse soorten van kramerijen en parfumerien, extra fijne essence de rose, huile antique haar-borstels etc. tandpoeder etc. linten, zwart krip, bij

LIVET en GONSALVES.

—Te koop, een karrikel met tuig, benevens twee goed gedresseerde paarden, adres ter lands drukkerij.

VERKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

Op maandag den 29sten aug. 1825, des morgens te 9 ure,

ZAL door den vendumeester in de residentie Japara en Joana, in den dalem des Regents te Joana, ten overstaan van den heer Resitend bij executie worden verkocht, eene steenen met pannen gedekte woning, staande te Joana, toebehoorende aan den Chinees *Tjing Tong*, in handen-beslag genomen ten behoeve van de Javanen *Pa Arbia* en *Pa Saida*, krachtens vonnis van den landraad van Japara en Joana, van den 20sten juni 1825.

Aldus gepubliceerd na voorgaande klok-slag te Japara en Joana, op heden vrijdag den 29sten juli 1825.

De waarnemend gezw. expl. van Japara en Joana. Bij absentie,
C. F. VAN BAADSHOOVEN.

—BIJ de ondergeteekenden is in het groot en klein te bekomen de lading aangebragt per het schip INDUSTRIE, kapitein *D. J. Balsing*, van Rotterdam, bestaande in de navolgende goederen, als: exquise roode wijn, jenever, hammen, delftsche boter in vaatjes van 20 pond, edammer kazen, seltzer water, ligt en zwaar bier, pekel haring, rolpens, pekel worst, saucijs de boulogne, gezouten rundvleesch in vaatjes, geschikt voor huishoudelijk gebruik, jenever op bessen, koek en banket, brillant glas-, aarden- en blikwerk, astrale lampen, lamp olie in pullen, enz.

VAN DASTEN EN CO.

Batavia, den 30sten juli 1825.

—BIJ *H. A. van der Toorn*, in de binnen nieuwpoort-straat zijn te bekomen der navolgende goederen met de laatste schepen aangebragt als. ham, zoetemelksche-, edammer- en zwitsersche kazen, lengvisch, mootzalm, keukenzuren, jenever op bessen, makaroni, vermicelli, suikerwerken, siroop, thee, aromatisch brandewijn bitter, azijn, amandelen, traan olie, zwavel, tabak, cigaren, inkt, kantoor behoeften, witte en gekleurde garens, haarlemmer band in soorten, gouden, zilveren en spinsbekken horlogien, spelende snuifdoozen, bijouterien, troetels, lissen en gouden epauletten, fijne mans hemden, speel kaarten, japansche soja, sakki, vogelzaad, bezems.

—GOUDEN en zilveren spaansche matten te koop, bij *Shillaber* en *Co.*

—*DOUBLOONS & Spanish Dollars, for sale, by* Shillaber & Co.

—TE koop, een span van vier witte schimmel paarden, te bevragen bij den heer *van Gent*, qq.

—BIJ *J. E. Frölecke* zijn te bekomen geborduurde dames kleeden en neteldoek, schotsche zijden tule, kanten, entredeux, dames en heeren kousen, sokken, schaapspellen, gemaakt kindergoed en worden bij haar aangemaakt dames kleeden.

—IN den loop dezer maand, de dag en plaats nader te bepalen, zal en door de desolate boedelkamer ten overstaan van eene kommissie uit den Raad van Justitie alhier, publiek verkocht worden, de vastigheden behoorende aan den door haar geadministreerd wordenden insolventen boedel van wijlen *W. C. Lentz*, bestaande in:

Twee woonhuizen en eene wagen verhuurderij, gelegen in de buiten nieuwpoort-straat.

Namens de desolate boedel-kamer.
De secretaris,
FOCQUIN.

Batavia, 3 augustus 1825.

—TE koop, twee sterke reiswagens, zijnde een vis a vis, en een javasche chais met twee banken; adres aan het post-kantoor.

GEBOORTEN.

HEDEN morgen beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig, van een' zoon *H. E. G. Heye*, geliefde echtgenoot van

A. A. VINJU.

Batavia, 28 juli 1825.

HEDEN avond ten 6½ ure verloste zeer voorspoedig van een zoon *Johanna Jacoba Diepen*, echtgenoot van *J. van Slooten.*

Batavia, den 3den augustus 1825.

STERFGEVALLEN.

OVERLEED te 's Gravenhage, op den 27den jan. a. c. de heer *J. van Reenen*, in 1821 van hier vertrokken.

—JAMES TINDAL verloor op den 14den juli zijn zoontje, dien dag geboren, welk een slag!

—Het heeft der alwijzen Voorzienigheid in hare almagt behaagd, na een lijden van vier maanden, van mijne zijde te rukken, mijne tedergeliefde echtgenoot *Henderina Jacoba Schimmel.* Lang was zij in eenen sukkelenden toestand, tot dat eindelijk na voor af gaande koortsen een gansch verval van levenskrachten, een einde aan haar, voor mij zoo dierbaar leven maakte; slechts den ouderdom van bijna 32 jaren bereikt hebbende laat zij mij met drie kinderen, welke dit verlies nog niet kunnen beseffen, in den treurigsten toestand achter; vertrouwen in God, en overtuigd dat zij, door haren deugdzamen levens wandel, in zaliger gewesten is overgegaan, sterkt mij, en zal hoop ik, mij de kracht geven, om dezen slag met onderwerping te dragen.

H. B. HOUTMAN, *chirurgijn der 2de klasse en plaatselijke heelmeester.*

Pekalongang, 26 juli 1825.

—HEDEN overleed, na eene ziekte van slechts weinige dagen, vrouwe *A. H. S. Du Rij*, mij, haren zoo gelukkigen echtgenoot en hare zoo hartelijke betrekkingen, *diep bedroefd* nalatende, terwijl ons eenig kind te jong is, om zijn verlies te beseffen.

C. SCHELTEMA.

Samarang, den 27sten juli 1825.

—TOT onze groote droefheid overleed alhier den 23sten mei ll., in den ouderdom van bijna drie jaren, ons geliefd zoontje, *Karel Jan*, na eene ziekte van slechts 24 uren.

J. STIJMAN, *luitenant kolonel.*
J. W. STIJMAN, geb. *de Frees.*

Amboina, den 26sten mei 1825.

NAGELATEN BOEDELS.

De insolvente boedels van wijlen *Robbert Phillips, Josua Veldhaus, Johan Jacob Haas, Eugene Dewaal, Edwe Matthieu Canquery, F. F. Otto van Lielienstein* en *Johannes Godehield Dunbavin*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk die aan dezelven iets verschuldigd is, of van dezelven te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden af te rekenen.

Op last van de desolate boedelk.
De secretaris,
FOCQUIN.

Batavia, 30 juli 1825.

—ALLE degenen, welke de opgave hunner pretentien ten laste van wijlen den, op den 28sten november 1824 te Samarang, overleden ambtenaar voor Borneo, *J. H. van der Wyck*, nog niet gedaan hebben aan den ondergeteekenden, worden verzocht zulks alsnog te doen, binnen eene maand na dato dezer.

GEMETS, qq.

Rijswijk, den 26sten juli 1825.

—DE weeskamer te Batavia verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van dan wel verschuldigd is aan den boedel van wijlen *J. G. Slijtel*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De secretaris,
FOCQUIN.

Batavia, den 6den augustus 1825.

DE insolvente boedels van wijlen *Wm. F. Voute* en *J. A. Rombouts*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement, art. 9, elk en een iegelijk, die aan dezelven iets verschuldigd is of van dezelve te vorderen heeft, verzocht om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden.

Op last van de desolate boedelkamer.
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, *jr.*

Samarang, 28 juli 1825.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Betsij en Carolina,*	C. Schröder.
Idem,	*dito De Gezusters,*	D. B. Lutjens.
Rotterdam,	*Eng. schip Admiral Cockburn,*	Cooling.
Nederland,	*dito dito Hoogley,*	Reede.
Sinkapoer,	*dito dito Hugh Crawford,*	W. Langdon.
Amsterdam,	*Amerik. schip Falcon,*	J. Barrouw.
Nederland,	*dito dito Chesapeak,*	Grosh.
Idem,	*dito dito Ea,*	Clark.
Salem,	*dito dito Eliza,*	Beckford.
Macao,	*Portug. schip Aurora,*	V. F. Bantista.
Muntok en Siam,	*Siamsche wankang Kim Ingoat,*	Gouw Boeko.
Riouw en Siam,	*dito dito Kimhabseeng,*	Jan Boensoeij.
Kiangmoei,	*Chinesche jonk Hokgoan,*	Tjia Beanhoeij.
Idem,	*dito dito Hoksoen,*	Oeij Tiauwko.

Batavia, den 4den augustus 1825.

De postmeester,
P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het post-kantoor te Samarang, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden naar:

naar	schip	kapitein
Muntok en Riouw,	*Chinesche brik Kingliong,*	Siauw Tjinliong.
Pontianak,	*Maleische toop,*	Hadjie Abdul Raija.
Riouw,	*Chinesche toop Djie Siewan,*	Ong Pingkie.
Palembang,	*Arab. schoener Harriis,*	Intje Achmat.
Pontianak,	*Boeginesche pantjallang,*	Ana Koda Senampe.
Riouw,	*Chinesche toop,*	Ouw Oetko.
Idem,	*dito sloep Haphin,*	Ong Tjiemin.
Pontianak,	*Maleische toop Fataigur,*	Daud.
Sambas en Riouw,	*Boeginesche pintjallang,*	Oea Poena.

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde vaartuigen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

Samarang, den 30sten juli 1825.

De postmeester,
H. W. GEZELSCHAP.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

FOR Freight or Charter to Europe—The fine new English Brig CHRISTOPHER SCOTT, *Capt.* Wm. Wise, *coppered over patent felt, and sails remarkably fast; will carry from 300 to 400 tons, and will be ready to take in Cargo immediately; has good accommodation for passengers.*

28th July 1825.

—*FOR London, or a Port in Holland, the fine new fast-sailing ship* HERCULES, *Captain Vaughn, has two thirds of her cargo engaged, and will*

sail in all august, has spacious accommodation for passengers, for freight or passage. Apply to Paton, Morgan's & Co., *Great-river-street.*

—VRACHT NAAR NEDERLAND. Het gekoperde Amerikaansche schip PACTOLUS, gevoerd door kapitein *Besrom*, kan een gedeelte der lading op vracht nemen; men adressere zich ten kantore van

SHILLABER en Co.

—*FREIGHT FOR THE NETHERLANDS. The fine American coppered ship* PACTOLUS, P. Besrom, *commander, will take part of a Cargo on Freight to any Port in the Netherlands, for terms apply to*

SHILLABER en CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

A. F. HEMMELDER vertrekt naar Makasser, en heeft tot zijne generale gemagtigden verzocht en aangesteld, de heeren kapitein *R. D. Kumsius* en den secretaris der weeskamer te Samarang, *J. A. Clignett jr.*, verzoekt voorts alle die genen, welke van hem te vorderen hebben of wel verschuldigd zijn, met den meesten spoed zulks te ontvangen en te vereffenen.

Samarang, 20 juli 1825.

—J. E. DUIJVENE, generaal gemagtigde van *J. H. G. Vosmaer*, maakt bij deze namens denzelven, zijn vertrek naar Makasser bekend.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

TE Huur de woning met bijgebouwen, stal en wagenhuis, laatst bewoond door wijlen den heer *W. F. Eerhard*, op het koningsplein naast den heer *van Rijck*, te bevragen bij

L. HEUKEVLUGT,

28 juli 1825.

—TE Huur het huis van wed. *Borel*, in de buiten nieuwpoort-sraat, te bevragen bij

J. H. HOFMEYR, Hz. *curator.*

—TE huur, een woonhuis met bijgebouwen, staande op Goenong-saharie, nabij Weltevrede, kunnende terstond worden aanvaard, adres bij *J. Bik.*

—KAPITEIN *C. Schröder, D. J. Bulsing* en *D. Boes Lutjens*, als leden van het kollegie *Zeemans Hoop*, te Amsterdam, volgens tijdingen aldaar, zoo wel als in andere plaatsen van het Koningrijk zoo zeer werkzaam tot het inzamelen van giften, voor de ongelukkige slagtoffers van den jongst geledenen watersnood, bieden zich aan, na reeds bekomen toestemming van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, tot het ontvangen van zoodanige gelden als het zoo zeer bekend medelijdend Nederlandsch publiek, hun lieden ter overmaking aan genoemde Societeit, ter doelmatige verdeeling zoude willen toebetrouwen, ter welker ontvangst dagelijks, van 's morgens 9 tot 2 ure, ten kantore van hun lieder respective agenten zal worden gevaceerd. Zoodanige welmeenende gevers, welke zouden verkiezen hunne giften geheim te houden, worden verzocht, dezelve dan met een motto, nummer of letter te quoteren, ten einde alle ingekomen giften, door den druk openlijk te kunnen vermelden.

Uit aller naam,

D. BOES LUTJENS.

Batavia, den 2den aug. 1825.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL
TE *WELTEVREDE.*
onder de zinspreuk:
Ut desint vires tamen est laudanda voluntas.
No. 2.
Op vrijdag, den 12den august. 1825.

MARCO-BOZZARIS
OP DE
GRIEKEN,
Historiesch Tooneelspel in *drie* Bedrijven,
door
M. Westerman.

„Versierd met dezelfs expresselijk daartoe „vervaardigde decoratien, costumen en „verder tooneel toestel."

GEVOLGD VAN
DE VERSTROOIDE,
Kluchtig Blijspel in *een* Bedrijf;
VAN
A. von Kotzebue,
DOOR
J. S. van Esveld Holtrop.

Tusschen de beide stukken zal door een der werkende leden worden gezongen het air „*Un Solo Quarto D'ora*," Solacca van Paër.

De deuren zullen niet vóór *zes* ure geopend worden.

Men zal te *half zeven* ure precies beginnen.

De rijtuigen zullen op de gewone wijze moeten circuleren.

Op aanstaanden *donderdag* en *vrijdag*, den 11den en 12den dezer, zal, ten huize van den heer Majoor *A. de Kock van Leeuwen*, te Weltevrede, des voormiddags van 8 tot 1 ure, worden gevaceerd tot afgifte der nog onafgehaalde *entrée-biljetten* voor het *1ste trimester* van het *4de tooneeljaar* en van *vreemdelings-kaartjes.*

Namens de directie van het liefhebberij-tooneel voornd.
De secretaris,
F. BUTIN BIK.

Gedrukt te BATAVIA, ter Algemeene LANDS DRUKKERIJ.